

Solvency II rapportage 2023 aan het publiek

Auteur
EOC

Datum
05-04-2024

Versie
V3

Inhoud

1	Management Samenvatting	5
1.1	Wijzigingen ten opzichte van vorige rapportageperiode	6
2	Bedrijf en resultaat	6
2.1	Bedrijfs- en externe omgeving	6
2.2	Doelstellingen en strategie	10
2.3	Resultaten uit verzekeringsactiviteiten	12
2.4	Resultaten uit beleggingen	13
2.5	Operationele en overige baten en lasten	15
3	Governance systeem	16
3.1	Algemene governance-afspraken	16
3.2	Beloningsbeleid	21
3.3	Geschiktheid en betrouwbaarheid	24
3.4	Risicomanagementsysteem	25
3.5	Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) / Eigen risicobeoordeling (ERB)	28
3.6	Intern controlesysteem en compliance	34
3.7	Interne Audit functie	35
3.8	Actuariële functie	37
3.9	Uitbesteding	38
3.10	Overige informatie	40
4	Risicoprofiel	41
4.1	Verzekeringstechnisch risico	41
4.2	Marktrisico	42
4.3	(Tegenpartij) Kredietrisico	43
4.4	Liquiditeitsrisico	44
4.5	Operationeel risico	44
4.6	Andere materiële risico's	44
4.7	Stresstests en gevoeligheidsanalyses	45
4.8	Elke andere bekendmakingen	45
5	Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden	47
5.1	Activa	49
5.2	Technische voorzieningen	50
5.3	Overige Voorzieningen	54
5.4	Alternatieve methodes voor waardering	54
5.5	Overige informatie	54
6	Kapitaalbeheer	55
6.1	Kapitaalbeleid	55
6.2	Eigen vermogen	57
6.3	Solvency Capital Ratio en Minimum Capital Ratio	59
6.4	Overige informatie	59

Versiebeheer	Datum	Toelichting
Concept 1	14-02-2024	Eerste versie
Concept Definitief 2	25-03-2024	Na bespreking met Bestuur
Definitief 3	05-04-2024	Na bespreking met RvC

1 Management Samenvatting

Voor u ligt de kwalitatieve rapportage richting het publiek van E.O.C. Onderlinge Schepenverzekering U.A. (hierna EOC) voor de periode 2023. Deze rapportage maakt samen met de rapportage richting de toezichthouder en de verzekeringsstaten (kwantitatieve rapportagetemplates) onderdeel uit van de jaarlijkse reguliere rapportage richting De Nederlandse Bank (DNB).

Deze rapportage beschrijft de aard van de onderneming, de doelen die EOC zich heeft gesteld, haar risicoprofiel en de bedrijfsresultaten.

Kleine rivieren maken een grote stroom

EOC is een onderlinge verzekeraar. Het woord "Onderling" is een kompas waar wij als scheepsverzekeraar al sinds 1837 op varen. Toen werd onze oudste rechtsvoorganger "De Onderlinge Vriendschap (DOV) Scheepsverzekeringen" opgericht. Een prachtige naam, die de lading nog steeds heel goed dekt.

De wensen en verwachtingen in de markt zijn met de tijd veranderd en dat geldt ook voor de dienstverlening van EOC, die daarop wil blijven aansluiten. Het uitgangspunt is altijd gelijk gebleven. We zijn er voor de leden en verzekerden en hun belangen staan voorop. Dit doen we door schippers en eigenaars te helpen in het voorkomen en afdekken van risico's. Als specialist focussen we op scheepvaart en het "water" en doen we wat we beloven. Onze leden en verzekerden waarderen ons uitgebreide dienstenparket en geleverde service. Een belangrijk speerpunt is dat door ons uitgebreide netwerk, interne kennis, bereikbaarheid en persoonlijke benadering, scheepseigenaren goed bijgestaan worden in geval van schade en schepen na schade weer snel gerepareerd worden, zodat ze weer kunnen doen waarvoor ze gemaakt zijn, varen en wonen. "Preventie en veiligheid" is een belangrijke meerwaarde voor onze leden en verzekerden om voor EOC te kiezen. Wij ondersteunen onze leden en verzekerden door adviezen en promotie op het gebied van preventieve middelen. Ook lopen we voorop in de huidige ontwikkelingen met betrekking tot duurzaamheid en regelgeving en staan we zij aan zij met leden en verzekerden met advies, kennisdeling of het opkomen voor belangen.

Duurzaamheid is niet nieuw, maar wordt wel steeds belangrijker. EOC en onze leden krijgen daar steeds meer mee te maken. EOC wil duurzaam zijn, en daar waar onze ketenpartners dat ook willen zijn, zullen we ze van harte ondersteunen. Dit doen we door mee te denken, te adviseren en oplossingen verzekeraar te krijgen of houden.

Om onze leden zo goed en effectief mogelijk te kunnen helpen zetten we actief in op het optimaliseren van onze processen. Zodat onze medewerkers hun tijd, kennis en aandacht maximaal kunnen inzetten om onze leden en verzekerden bij te staan waar nodig.

Het beste voor ieder lid

Als "Onderlinge" willen wij het beste voor elk lid. Ieder lid is verschillend. Sommigen hebben één klein schip anderen een hele vloot grote schepen. Iedereen moet zich bij ons welkom voelen en betaalt een premie die past bij het risico dat hij aandraagt. Bij ons geldt de menselijke maat, maar ook een zakelijke instelling om afwenteling van kosten en schade op het collectief te voorkomen. Dit geldt ook voor het verlagen van beheerskosten en het voorkomen van schade.

EOC heeft over het boekjaar 2023 een positief resultaat vóór belasting van € 2.724.593 behaald. Het positieve resultaat is het gevolg van zowel een positief technisch resultaat als door een positief resultaat op beleggingen. In 2023 hebben we meer belegd in kortlopende Nederlandse staatsobligaties. Dit omdat het rendement hoger is dan op banktegoeden en het risico lager.

1.1 Wijzigingen ten opzichte van vorige rapportageperiode

Ten opzichte van de vorige rapportageperiode hebben zich de volgende wijzigingen voorgedaan:

Governance

Er zijn in het afgelopen jaar geen wijzigingen in de governance geweest

Waarderingen voor jaarrekening doeleinden

In het afgelopen jaar is er een schattingswijziging geweest in de technische voorzieningen. Dit betrof de aanpassing van de hoogte van de grenswaarde tussen bulk en grote claimschades van € 50.000 naar € 60.000. Het effect van de aanpassing betreft een toename van de technische voorziening met € 0,6 miljoen. Het resultaat vóór belasting als gevolg van deze aanpassing is € 0,6 miljoen lager.

Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

Er hebben zich geen aanpassingen in de waarderingsgrondslagen voorgedaan.

2 Bedrijf en resultaat

EOC is “de onderlinge specialist in scheepsverzekeringen” voor de binnenvaart, pleziervaart, chartervaart en visserij. Expertises en keuringen worden voor de leden en verzekerden uitgevoerd door EOC Expertise B.V. Daarnaast kunnen leden en verzekerden terecht voor overige verzekeringen bij EOC Verzekeringsadvies B.V. dat in een breed scala aan verzekeringen bemiddeld. Van Pelt en Co doet taxaties.

2.1 Bedrijfs- en externe omgeving

Materiële branches en externe omgeving

De branche waarin EOC actief is betreft: “Marine, luchtvaart en transport verzekeringen”. Hierbinnen is EOC alleen actief binnen “Marine” en dan alleen in de binnenvaart, pleziervaart, chartervaart en visserij. Sinds 2022 is EOC ook werkzaam in de branch “Rechtsbijstand”. Dit betreft rechtsbijstand voor een deel van de leden in de beroepsvaart.

Beroepsvaart - De verzekerde schepen betreffen met name zogenaamde droge lading schepen, maar ook tankers, motorbeunschepen, motorpassagiersschepen, duwboten en andere schepen. Het vaargebied van de schepen is vooral Nederland, Duitsland, België en Frankrijk.

Pleziervaart - EOC heeft circa 18.500 verzekerde schepen in de pleziervaart, De pleziervaartmarkt kenmerkt diverse schepen. Van sloepen tot grote jachten en kleine zeilboten tot woonboten. Met uitzondering van de woonboten houden de leden en verzekerden het schip veelal recreatief aan.

Chartervaart - Dit zijn hoofdzakelijk voormalige bedrijfsvaartuigen die varen onder zeil en waarmee men met betalende passagiers vaart. Het vaargebied beperkt zich hoofdzakelijk tot de Nederlandse binnenwateren en de Waddenzee.

Visserij - Dit zijn voornamelijk zogenaamde garnalen- en mosselkotters waarbij het vaargebied zich beperkt tot de Nederlandse, Duitse en Deense kustwateren.

Belangrijke gebeurtenissen in het afgelopen jaar

Er hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

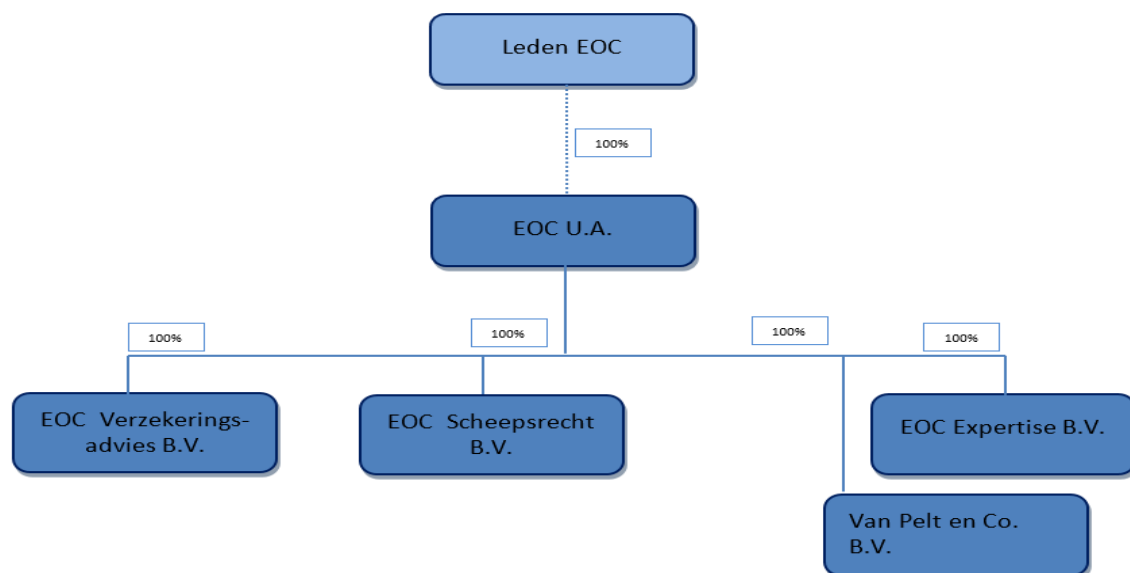
Overige externe omgeving

Wetgeving en toezicht zijn een steeds belangrijkere omgevingsfactor voor EOC. Solvency II, het toezichtregime vanuit Europa, moet ertoe bijdragen dat het vertrouwen in de financiële sector weer groeit en verzekeraars te allen tijde aan de verzekeringsverplichtingen kunnen voldoen. Solvency II betekent ondermeer een risicogebaseerde berekening van de solvabiliteit. Daarnaast zijn er vele eisen ten aanzien van de governance zoals het bestuur, het interne toezicht (RvC) en de sleutelfuncties risicomanagement, compliance, actuariaat en interne audit. Daarnaast is EOC een zogenaamde Organisatie van Openbaar Belang (OOB).

Juridische structuur

De juridische structuur is opgenomen in onderstaande figuur.

Figuur 1 Juridische structuur EOC Groep

Groep

1. Onderlinge Schepen Verzekeringen U.A. (EOC) is 100% eigenaar en moeder van:

- EOC Expertise B.V.; verricht schade-expertise, keuringen en inspecties voor EOC en verricht(te) keurings- en certificeringswerkzaamheden voor de leden en verzekerden.
- Van Pelt & Co B.V.; verricht ingenieurswerkzaamheden en taxaties voor EOC, leden, verzekerden en derden.
- EOC Verzekeringsadvies B.V.; bemiddelt in diverse verzekeringen voor EOC, leden, verzekerden en derden.
- EOC Scheepsrecht B.V. ; behandelt rechtbijstand claims van leden EOC in de beroepsvaart.

Toezichthouder

De toezichthouder voor EOC met betrekking tot het prudentiële financieel toezicht is DNB, Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam (www.dnb.nl). De toezichthouder voor EOC met betrekking tot het gedragstoezicht is de Autoriteit Financiële Markten (AFM), Vijzelgracht 50, 1017 HS Amsterdam (www.afm.nl).

Accountant

De accountant van EOC is Deloitte, Gustav Mahlerlaan 2970 1081 LA Amsterdam (www.deloitte.com/nl).

Juridische of toezichtkwesties

In het afgelopen jaar zijn er geen toezichtkwesties geweest. Periodiek vinden er gesprekken plaats tussen DNB en het bestuur. In deze gesprekken vindt wederzijdse informatie-uitwisseling plaats over de stand van zaken en diverse DNB thema's.

In hoofdstuk 3 "Governance systeem" wordt verder ingegaan op de structuur van EOC.

Markt

EOC is een van de twee onderlinge/coöperatieve verzekeraars die actief is in de Nederlandse binnenvaart. Daarnaast bieden commerciële verzekeraars hun producten aan door middel van coassurantie via gespecialiseerde verzekeringsmakelaars. Op beperkte schaal werkt EOC samen met het intermediair (gespecialiseerde makelaars en banken). De verzekerde vloot van EOC bestaat voor het overgrote deel uit Nederlandse eigenaren. Er worden beperkt schepen verzekerd van eigenaren in andere landen als Duitsland, België, Frankrijk en Luxemburg.

In de (droge lading) beroepsvaart is momenteel sprake van krimp doordat schepen verkocht worden naar Roemenië en nieuwbouw gezien de doorlooptijd van het bouwen van een schip, enige tijd op zich laat wachten. EOC heeft een full service model waarbij verschillende producten en verzekeringen in een totaalpakket worden aangeboden, de service hoog is, waarbij geen sprake is van een cafetariamodel. In de bedrijfsvoering van onze leden is sprake van verschuivingen. Het traditionele familiebedrijf (man/vrouw met één schip) zal op den duur plaats maken voor grote of kleinere rederijen, waaronder goed geleide familiebedrijven. Ook in de eigendomsstructuur van schepen kan verandering optreden. Er zal meer sprake zijn van gezamenlijk eigendom, huurkoop en leaseconstructies. EOC gaat met deze ontwikkelingen mee als verzekeraar die passende producten aanbiedt, als kennispartner in ondermeer autonoom varen en verduurzaming en als netwerkpartner.

EOC heeft een solide financiële positie. De verwachting is dat we deze positie kunnen vasthouden, ondanks een stijging van enkele kostenfactoren en inflatie. We verwachten deze kostenstijging te kunnen deels compenseren met de voordelen van verdere optimalisering en automatisering van de werkprocessen.

Verwachtingen beroepsvaart

De verwachting van de Europese Commissie is dat vervoer over water ook op de lange termijn een belangrijke rol blijft spelen, als groene vorm van transport. Daarvoor blijven investeringen in de sector nodig. Momenteel vinden alternatieve brandstoffen en aandrijftechnieken hun weg naar de binnenvaart. Deze ontwikkeling zal zich in 2024 voortzetten en de vraag naar verzekeringsoplossingen hiervoor zal verder toenemen.

Verder verwachten we een stabilisatie en op termijn een daling van het ladingvolume in de binnenvaart als gevolg van een mogelijke lichte recessie. We verwachten, ondanks de verkoop van aanzienlijke tonnages aan Oost-Europa een lichte groei van de binnenvaart portefeuille vanwege nieuwbouw en onze goede concurrentiepositie.

Verwachtingen pleziervaart en wonen op het water

Het aantal verzekerde pleziervaartuigen laat in onze portefeuille al jaren groei zien, mede door een groeiende markt in de afgelopen twee jaar. Ook in 2024 verwachten wij verder te groeien. EOC profileert zich in de pleziervaart en “wonen op het water” als verzekeraar die kwaliteit en service levert en dit werpt zijn vruchten af.

Concurrentiepositie

EOC zal blijven beoordelen of het aanbod van EOC nog overeenkomt met de wensen van (toekomstige) leden en verzekerden. Momenteel investeert EOC ondermeer in ICT en medewerkers. Dit moet leiden tot een effectievere- en efficiëntere organisatie. Het afgelopen jaar zijn er geen materiële aanpassingen in de voorwaarden geweest. De premies zijn net als voorgaande jaren met een inflatiepercentage gestegen. Wel was dit inflatiepercentage in de afgelopen jaren ten opzichte van voorgaande jaren hoger.

2.2 Doelstellingen en strategie

Missie

EOC is een toonaangevende vereniging die eigenaren van schepen continuïteit verschaft en ontzorgt door sterke maritieme verzekeringsproducten en diensten te bieden, zonder winstoogmerk. Wij waken elke dag over een behouden vaart voor onze leden. Mocht hen toch wat overkomen, dan zorgen wij er 24/7 voor dat ze weer zo snel mogelijk kunnen doorvaren.

Visie

EOC is **verankerd**. Wij hebben maritieme roots. Vanuit onze oorsprong kennen wij de vaart en voelen met haar mee. Onze deskundigheid op het gebied van keuring, acceptatie, schadebehandeling en schade-expertise zetten wij op voortvarende wijze in, in het belang van onze leden.

EOC is **voortvarend**. Met trots kijken wij terug op het verleden maar ook naar wie wij zijn in het heden. Wij zijn gemotiveerd om op slagvaardige wijze de leidende rol in de beroepsvaart te bestendigen en verder uit te bouwen en deze kennis te gebruiken om een grotere rol in de pleziervaart te verwerven.

EOC is **helder** in haar doelen, in haar bedrijfsvoering, in haar adviezen en in haar voorwaarden. Wij zijn van en voor de leden. Wij zijn bereikbaar, informatief en compleet.

Duurzaamheid

Vanuit verschillende regelgeving en ook maatschappelijke ontwikkelingen zien we dat duurzaamheid steeds belangrijker wordt. Als EOC zijn we al jaren met duurzaamheid bezig en ook bij leden zien we dit. Vanaf 2024 geldt voor grote ondernemingen de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Dit betreft een wettelijke rapportageverplichting over duurzaamheid. EOC hoeft hier (formeel) nu nog niet aan te voldoen, maar in de toekomst wel. Niet alleen EOC, maar ook de leden zullen geconfronteerd worden met rapportageverplichtingen, in eerste instantie vanuit hun klanten omdat transport van goederen een belangrijk onderdeel in de keten is en luchtvervuiling door Co2 en stikstof een belangrijk gevolg is. Als EOC kunnen en willen we niet om duurzaamheid heen. Ook al hebben we geen verplichting tot rapportage, we zijn wel bezig met het inrichten van de CSRD, zodat we meer over de voortgang van duurzaamheid kunnen rapporteren en bijdragen.

Wat doen we nu aan duurzaamheid?

We kunnen dit grofweg indelen in vijf onderdelen; de markt, de leden, beleggingen, bedrijfsvoering en personeel.

De markt: We spelen een belangrijke rol in de transitie van de branche naar verdere verduurzaming. Dit kan betrekking hebben op regelgeving vanuit de overheid, aandrijving van schepen, maar ook op behoud en onderhoud van schepen. We zetten ons ervoor in dat voorgestelde regelgeving/maatregelen in de scheepvaart in de praktijk ook werkt en effectief is. In het afgelopen jaar hebben we ons bij de EU ingezet voor aanpassing van regels met betrekking tot bijmenging om zowel nadelige duurzaamheidseffecten als lasten voor schippers te voorkomen. Ook hebben we ons bij de EU ingezet om te voorkomen dat oudere kleine schepen vanaf 2030 verplicht uit de vaart genomen moeten worden, waardoor al dit vervoer middels het vrachtvervoer over de weg zou moeten wat tot meer congestie op de weg en uitstoot zou leiden. Vanuit onze strategie ondersteunen we doelstellingen als “Meer veiligheid op het water”, “Duurzamer varen en schoner water” en “Maatschappelijke initiatieven voor en door schippers”. In dit kader ondersteunen we bijvoorbeeld de plastic “Soup Foundation” in hun onderzoek en activiteiten om te voorkomen dat plastic in onze wateren terecht komt.

De leden: Voor onze leden is het belangrijk dat innovaties, zeker op het gebied van duurzaamheid, verzekeraar zijn. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet en innovaties in aandrijving of zonnepanelen op luiken en ook batterijpakketten kunnen allemaal opgenomen worden in de verzekering. Ook kunnen leden via ons ledenprogramma “Veilig het water op met EOC” korting krijgen op producten en diensten die de veiligheid op het water verhogen. Daarnaast kunnen we door data-analyse en inzichten van de preventiemanager gerichte preventieve acties doen voor onze leden, bijvoorbeeld het inzetten van inspecties.

De beleggingen: We beleggen duurzaam gericht op het voorkomen, beperken en zo nodig herstellen van eventuele negatieve impact op mens, dier en milieu. En dat steeds meer volgens het principe “Do good”. In de praktijk betekent dit dat we steeds meer beleggen in bedrijven die innoveren op duurzame energie of de circulaire economie. Het “Convenant Internationaal Verantwoord Beleggen” is uitgangspunt bij het kiezen en beheren van onze beleggingsportefeuille. In onze (beleggings-)strategie hebben we een aantal “Social Development Goals” als speerpunt benoemd. Dit zijn Klimaatverandering (minder CO₂) (SDG 13), duurzame energie (SDG 7) en een goede gezondheid en veilige omgeving (SDG 3 en 8).

Bedrijfsvoering: In onze vestiging in Meppel is het hele dak bedekt met zonnepanelen. Hiermee wekken we een groot gedeelte van de benodigde energie zelf op. Ook heeft het pand ledverlichting. Tot slot is inmiddels een kwart van de bedrijfswagens elektrisch aangedreven.

Personeel: Alweer 3 jaar op rij is EOC “Great Place To Work gecertificeerd” door de gelijknamige organisatie die het werkgeluk en vertrouwen van werknemers meet. Hiermee tonen wij aan dat wij een fijne bedrijfscultuur hebben, dat werken bij EOC een goede stap in je carrière is en bovenal dat medewerkers het prettig vinden om hier te werken en dit nog langere tijd willen doen. Wat ons iedere dag weer bindt is de manier waarop we samenwerken en onze cultuur. Dit maakt dat wij dagelijks een fijne onderlinge samenwerking ervaren, waardoor wij onze dienstverlening optimaal kunnen inzetten. We zien dit ook terug in het ziekteverzuim dat in 2023 net als in 2022 onder de doelstelling van 3% is gebleven.

2.3 Resultaten uit verzekeringsactiviteiten

Tabel 1 kerncijfers EOC

	2023	2022
<i>Premie (bedragen * € 1.000)</i>		
E.O.C. Onderlinge Schepenverzekering U.A.	32.944	30.444
Premie	<u>32.944</u>	<u>28.088</u>
<i>Omzet (bedragen * € 1.000)</i>		
- Van Pelt & Co B.V.	70	125
- EOC Scheepsrecht B.V.	137	102
- EOC Expertise B.V.	330	360
- EOC Verzekeringsadvies B.V.	722	644
Omzet	<u>1.259</u>	<u>1.231</u>
Verzekerd bedrag (* € 1 mln.)	4.503	4.316
Nettoschade (* € 1.000)	15.825	17.138
Waarborgsommen (* € 1.000)	3.970	3.951
Overige reserves voor resultaatbestemming (* € 1.000)	30.914	34.794
Solvency II ratio *)	231%	233%
<i>Schademeldingen</i>		
Beroepsvaart, casco en machinerieën	1.728	2.008
Pleziervaart, casco en machinerieën	1.250	1.409
Rechtsbijstand	174	193
Totaal	<u>3.152</u>	<u>3.610</u>

*) Het Solvency II vermogen is bepaald op basis van de marktwaarde in overeenstemming met de voorschriften van de geldende Solvency II richtlijnen.

Premie

Als gevolg van premieverhoging en groei in de pleziervaart is de premie toegenomen.

Schadelast

EOC hanteert voor de bepaling van de technische voorziening al jaren een prudent beleid dat aansluit bij haar risicobereidheid. In 2023 zagen we de schadeaantallen minder worden. Ondanks enkele grotere schades is hierdoor het technisch resultaat verbeterd. Het lijkt erop dat onze aandacht en initiatieven op het gebied van preventie een positieve uitwerking hebben op de schadelast.

Herverzekeringsclaims

Door middel van herverzekering beschermt EOC zich tegen grote schommelingen in de schadelast. Het herverzekeringscontract is zo samengesteld dat het zowel bescherming biedt tegen individuele schadeclaims als tegen catastrofeschaden. Het contract is via makelaars gesloten op Lloyds in Londen. In 2023 zijn de voorwaarden in grote lijnen gelijk gebleven.

Investerings en kosten

In 2023 is, net als in 2022, met name geïnvesteerd in optimalisering van onze processen en securityoplossingen. Ook is de inrichting van de afdeling Financiën en ICT vernieuwd, waardoor deze werkplekken helemaal bij de tijd zijn.

2.4 Resultaten uit beleggingen

Tabel 2 beleggingen EOC op jaarrekeninggrondslag (in € * 1.000)

Beleggingen EOC op jaarrekeninggrondslag (x € 1.000)	2023	2022
Aandelen	10.928	10.098
Obligaties	17.847	10.122
Hypotheekfondsen	6.323	6.330
Liquide middelen	14.555	20.432
Totaal	49.653	46.982

EOC streeft naar behoud van vermogen, rekening houdende met inflatie. We willen ook te allen tijde de verplichtingen jegens de leden en de verzekerden kunnen nakomen. We zoeken dus een goede balans tussen risico en rendement. Andere uitgangspunten zijn het "Prudent Person beginsel" (o.m. dat we alleen beleggen in beleggingen die we zelf ook begrijpen) en het IMVO-convenant met betrekking tot ESG beleggen. We maken de keuze voor de aandelen, hypotheek en obligaties niet zelf, dat doen professionele externe partijen voor ons. We hebben in ons beleggingsbeleid en afgestemde mandaten de bovenstaande uitgangspunten geformuleerd en toetsen minimaal tweemaal per jaar, maar meestal vaker of de beleggingen en de uitvoering daarvan voldoen aan het gestelde mandaat. De uitkomst van deze toetsingen in 2023 zijn positief. Met betrekking tot de selectie en monitoring van bedrijven in de aandelenportefeuille gebruikt de vermogensbeheerder Sustainalytics/Morningstar (MS), een systeem waarin bedrijven op ESG-aspecten beoordeeld worden. Uitgangspunt in het mandaat is dat EOC "best of class" aandelen wil hebben. Dit kan soms botsen met het uitgangspunt van een goed gediversifieerde portefeuille met aandelen, in dat geval gaat diversificatie voor. We willen wel dat onze vermogensbeheerder dan in gesprek gaat met dit bedrijf (engagement). In 2023 is gebleken dat ze dat niet op onze aandelen kunnen doen. Wel doet de vermogensbeheerder dat op dezelfde aandelen die ze zelf in portefeuille hebben. Voor ons is het acceptabel dat de vermogensbeheerder op de eigen portefeuille maatregelen neemt en wij die kunnen volgen in onze portefeuille.

De overige financiële beleggingen en liquide middelen bedragen zijn in tabel 2 opgenomen. De rating van de achterliggende partijen inzake de obligaties en de liquide middelen bedraagt voor 38% (2022: 23%) AAA en 14% (2022: 8%) AA en 48% (2022: 69%) A.

De rente op staatsleningen, obligaties en hypotheek is in 2023 eerst licht gestegen en in het najaar van 2023 weer iets gedaald. Voor de waardering heeft dit een beperkt effect. Het beleggingsresultaat in 2023 bedraagt € 1,5 miljoen positief. De obligaties betreffen Europese obligaties met een goede rating. De aandelen zijn genoteerd op beurzen in Europa of Amerika. De hypotheek betreffen Nederlandse hypotheek.

Tabel 3 nominale waarde en rendementen van huidige obligaties in euro's

Fonds	Nominale waarde	Jaarrente 2024	Jaarrente 2025	Jaarrente 2026	Jaarrente 2027	Jaarrente 2028	Jaarrente 2029	Jaarrente 2030	Jaarrente 2031
0,00% Nederland 17/24	2.750.000	0	0	0	0	0	0	0	0
0.625% Dexia CL 2017/2024	750.000	4.688	0	0	0	0	0	0	0
2,00% Finland 2014/2024	750.000	15.000	0	0	0	0	0	0	0
0,05% KFW 16/24	750.000	375	0	0	0	0	0	0	0
2,00% Nederland 14/24	3.000.000	60.000	0	0	0	0	0	0	0
1,65% Oostenrijk 2014/2024	750.000	12.375	0	0	0	0	0	0	0
0,50% Duitsland 2015/2025	1.000.000	5.000	5.000	0	0	0	0	0	0
0,25% Nederland 2015/2025	3.000.000	7.500	7.500	0	0	0	0	0	0
0,375% European Investment Bank 2018/2028	750.000	2.813	2.813	0	0	0	0	0	0
0,50% Finland 2016/2026	750.000	3.750	3.750	3.750	0	0	0	0	0
0,50% Nederland 2016/2026	500.000	2.500	2.500	2.500	0	0	0	0	0
0,75% Oostenrijk 2016/2026	750.000	5.625	5.625	5.625	0	0	0	0	0
0,125% TenneT 21/27	300.000	375	375	375	375	0	0	0	0
5,50% Ned 98/28	45.379	2.496	2.496	2.496	2.496	2.496	0	0	0
0,00% Landwirtschaft Rentenbank 19/29	500.000	0	0	0	0	0	0	0	0
0,10% BNG 20/30	500.000	500	500	500	500	500	500	500	0
0,00% Nestle 20/33	1.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0
4,00% Ned 05/37	300.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Totaal	18.145.379	134.996	42.558	27.246	15.371	14.996	12.500	12.500	12.000

In tabel 3 zijn de in 2023 aanwezige obligaties van EOC opgenomen. Op kwartaalbasis wordt gemonitord of het beleggingsbeleid gevolgd wordt en gerapporteerd over afwijkingen.

Internationaal verantwoord ondernemen/beleggen

Brancheorganisaties in de verzekeringssector, maatschappelijke organisaties en rijksoverheid hebben het IMVO convenant internationaal maatschappelijk verantwoord beleggen in de verzekeringssector ondertekend. Dit convenant helpt om meer inzicht te krijgen in de internationale keten en zo problemen zoals mensenrechtenschendingen, milieuschade en dierenleed te voorkomen en aan te pakken.

EOC heeft in haar beleggingsbeleid opgenomen dat het duurzaam moet zijn en voldoen aan de eisen van het IMVO-convenant duurzaam beleggen, hetgeen betekent:

- EOC zal verantwoord beleggen gericht op het voorkomen, beperken en zo nodig herstellen van eventuele negatieve impact op mens, dier en milieu;
- EOC houdt tijdens de uitvoering van het beleggingsbeleid rekening met milieu, sociale omstandigheden en goed ondernemingsbestuur (ESG);
- EOC hanteert het 'do no harm principe' en draagt daarmee bij aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) en Agenda 2030 ('do good');

Specifiek richt EOC de uitvoering van het beleggingsbeleid in op de volgende vier thema's:

- Klimaatverandering; klimaatrisico's hebben direct impact op EOC als verzekeraar, we richten ons daarom met onze beleggingen op vermindering van CO2 en duurzame energie (SDG 7 en 13);
- Goede gezondheid en veilige omgeving; EOC sluit zich aan bij het Nationaal Preventieakkoord, we willen hiermee bijdragen aan het welzijn van de mensen (SDG 3); Respect voor mensenrechten; EOC-beleggingen hebben de randvoorwaarde dat landen, staten en bedrijven mensenrechten respecteren (SDG 8);
- Duurzame energie; de impact van de energie transitie op de binnenvaart is groot, vandaar dat EOC gaat beleggen in bedrijven die investeren in duurzame energie voor de toekomst (SDG 7).

Voor de vermogensbeheerder is dit mandaat, waarin ook andere normen staan t.a.v. bijvoorbeeld het land en de beurs waar een belegging genoteerd is en andere selectiecriteria leidend.

Per kwartaal rapporteert de vermogensbeheerder over de portefeuille en het voldoen aan het mandaat. Twee maal per jaar worden de beleggingen besproken met de vermogensbeheerder. Vaste onderdelen van deze evaluatie zijn; de ontwikkelingen, het rendement, het voldoen aan het mandaat en specifiek het voldoen aan IMVO. Het Engagement rapport van de vermogensbeheerder en specifiek wat dit betekent voor de beleggingsportefeuille van EOC, wordt besproken.

In 2023 hebben we met de vermogensbeheerder geconstateerd dat de wijze van ESG beleggen goed passend is voor EOC. Dat er voor het grootste deel van de portefeuille beperkte duurzaamheidsaspecten zijn doordat dit bijvoorbeeld staatobligaties, liquiditeiten bij banken, hypotheek aan woningeigenaren of vastgoed in eigen beheer betreft.

Het duurzame karakter van aandelenportefeuille komt doordat duurzaamheid de norm is voor het beleggen. Zo beleggen we niet in fossiele energie, maar in bijvoorbeeld bio-oil, zijn onze beleggingen in basismaterialen met name gericht op duurzaamheid (bijvoorbeeld enzymen) en betreffen de industriële aandelen voor een groot deel nieuwe energie zoals Vestas, dat windmolens produceert.

2.5 Operationele en overige baten en lasten

EOC heeft haar boekjaar af kunnen sluiten met een positief resultaat voor belasting van € 2,7 miljoen (€ 5,3 miljoen negatief). Het voorstel van het bestuur is om dit bedrag toe te voegen aan de overige reserves.

De overige baten en lasten betreffen met name geldstromen die niet direct betrekking hebben op verzekeringen. Dit betreffen met name kosten en opbrengsten van expertises en inspecties.

3 Governance systeem

Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het governance systeem van EOC. De beschrijving bestaat uit de algemene governance-afspraken, eisen omtrent geschiktheid, het risicomanagementsysteem en het interne controle systeem.

3.1 Algemene governance-afspraken

EOC is een onderlinge waarborgmaatschappij. De maatschappij kent de volgende organen:

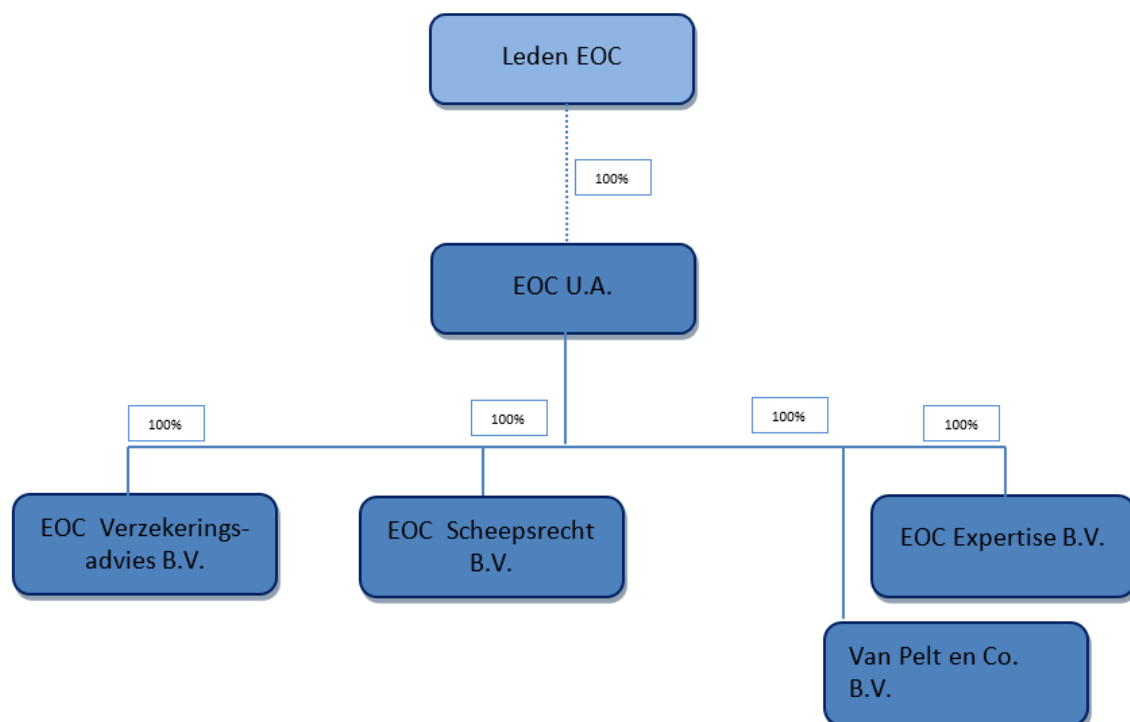
- a. de Algemene Ledenvergadering
- b. het Bestuur
- c. de Raad van Commissarissen
- d. de Raad van Advies

De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan. De Raad van Bestuur is belast met het dagelijks besturen van de maatschappij en rapporteert aan de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van het Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen EOC en de met haar verbonden ondernemingen en staat het Bestuur met raad bij.

De Raad van Commissarissen brengt verslag uit aan de Algemene Ledenvergadering. Er is een Audit & Risico Commissie benoemd die is samengesteld uit een aantal leden van de Raad van Commissarissen. De Audit & Risico Commissie richt zich voornamelijk op de interne risicobeheersing- en controle. De Raad van Advies bestaat uit leden en heeft als primaire taak het geven van advies aan het Bestuur over o.a. premies en verzekeringsvoorwaarden.

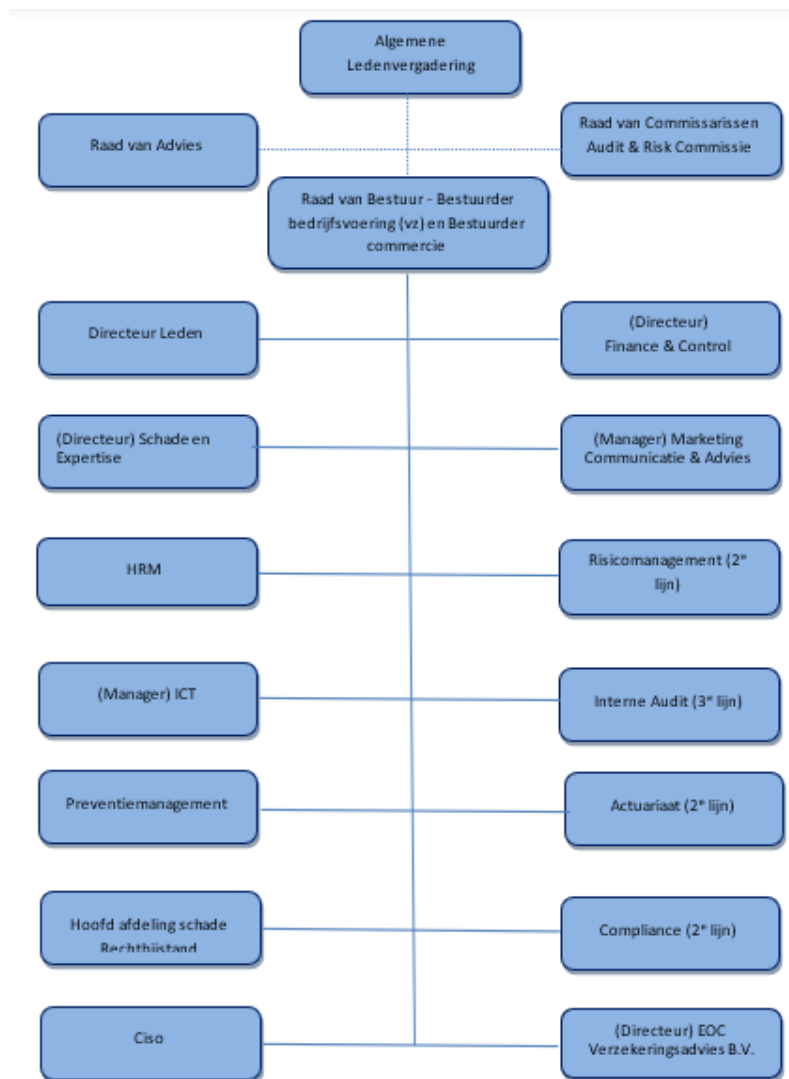
Onderstaand de juridische structuur van EOC.

Figuur 1 juridische structuur EOC

Onderstaand organogram geeft de organisatorische structuur weer:

Figuur 2 Organisatorische structuur

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn beschreven in de zogenaamde governance charters waardoor structuur in de organisatie ontstaat en risico's die samenhangen met het behalen van de strategische doelstellingen beheersbaar zijn. Om governance te implementeren in de organisatie wordt o.a. gebruikt gemaakt van een standaardmodel, het zogenaamde Three Lines of Defence Model. Binnen de EOC wordt de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie gelegd. De eerste lijn wordt gevormd door het bestuur en het lijnmanagement of te wel de managers van de afdelingen; de tweede lijn wordt gevormd door drie van de vier zogenaamde sleutelfuncties: compliance, risicomanagement en de actuariële functie. De derde lijn wordt gevormd door de interne audit functie die erop toeziet dat de eerste en tweede lijn overeenkomstig afspraken en wet- en regelgeving opereren. De interne audit functie en de actuariële functie zijn uitbesteed aan een externe partij.

Onafhankelijkheid en objectiviteit zijn belangrijk voor de effectiviteit van deze sleutelfuncties. De sleutelfuncties zijn hiërarchisch en functioneel onder de Raad van Bestuur gepositioneerd. De onafhankelijkheid is geborgd doordat de sleutelfunctionarissen periodiek overleg en rechtstreeks en onbeperkte toegang tot de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen hebben. Ook wordt bij belangrijke besluitvorming risicogebaseerde besluitvorming toegepast.

Het risicoprofiel van EOC is laag. EOC is van haar leden. Het is noodzakelijk dat voldoende vermogen aanwezig is om de risico's van de maatschappij en haar leden af te dekken. Het governance-systeem wordt toereikend geacht omdat:

- de governance zo is ingericht dat de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor iedereen in de organisatie duidelijk en schriftelijk vastgelegd zijn.
- het Three Lines of Defence model rekening houdt met de risico's die de organisatie loopt.
- er een risicomanagementsysteem (incl. risicobeheersing) en een interne controle systeem is ingericht. De RM- en Compliancefunctie rapporteren per kwartaal aan de RvB en RvC over de werking van deze systemen (o.a. afwijkingen Risk Appetite).
- de werking van het governance-systeem periodiek getoetst wordt door Interne Audit.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de taken en verantwoordelijkheden en vereiste competenties binnen de governance van EOC.

Tabel 4 met taken en verantwoordelijkheden en vereiste competenties governance

Organisatieniveau	Taken en verantwoordelijkheden	Vereiste competenties
Algemene ledenvergadering	Behandelen jaarverslag en jaarrekening, wijzigingen statuten en verzekeringsvoorwaarden, decharge Bestuur en voorzien in vacatures voor de invulling van de RvC en RvA.	Voor de Algemene Ledenvergadering zijn geen competenties vereist. Om stemgerechtigd te zijn dient men lid te zijn van EOC.
Raad van Advies (RvA)	Het adviseren van de RvB over voorstellen van premies, waarborgsommen, verzekeringsreglementen en voorwaarden, het nemen van een deelneming door EOC of een afhankelijke maatschappij in het kapitaal van een andere vennootschap t.w.v. minimaal honderdduizend euro en andere onderwerpen die in het belang van EOC zijn.	Lid van en betrokken bij EOC; affiniteit met en ervaring in de beroepsvaart en pleziervaart; oog voor het algemeen belang van EOC; volwaardig gesprekspartner voor de RvB en RvC. Leden van de Raad van Advies dienen een afspiegeling te vormen van de verzekerde vloot.
Raad van Commissarissen (RvC)	De RvC houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen EOC en de met haar verbonden ondernemingen en staat de RvB met raad ter zijde.	Commissarissen zijn in staat om de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te vormen over de risico's die daarbij worden gelopen. Commissarissen moeten voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan EOC.
Audit & risico commissie (A&R)	De commissie daagt de RvB en het management uit in besluitvormingsprocessen, waardoor gewaarborgd wordt dat de risico-, controle- en beheersingsaspecten voldoende worden meegewogen. De A&R bereidt financiële- audit- en riskonderwerpen voor de RvC voor.	Leden van de commissie moeten beschikken over grondige kennis van financiële verslaglegging, interne beheersing en audit of over de nodige ervaring die een gedegen toezicht op deze onderwerpen mogelijk maakt.
Raad van Bestuur (RvB)	De RvB heeft als opdracht het besturen van de EOC groep, Zij is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen, de strategie, risicoprofiel, beleidsbepaling, de resultatenontwikkeling en de maatschappelijke aspecten van ondernemen.	Ieder lid van het bestuur beschikt over grondige kennis om de hoofdlijnen van het totale beleid van de maatschappij te kunnen beoordelen en bepalen en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te kunnen vormen over risico's die daarbij worden gelopen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de taken en verantwoordelijkheden en vereiste competenties van de sleutelfuncties binnen EOC.

Tabel 5 met taken en verantwoordelijkheden en vereiste competenties sleutelfuncties

Sleutelfunctie	Taken en verantwoordelijkheden	Vereiste competenties
Risicomanagement	De functie zorgt voor een doeltreffend risicomanagementsysteem dat bestaat uit strategieën, methodes, processen en rapportageprocedures die nodig zijn om op individueel en geaggregeerd niveau de risico's waaraan EOC blootstaat of blootgesteld zou kunnen worden, te onderkennen, te meten, te bewaken, te beheren en te rapporteren.	De functie moet voldoende kennis en ervaring voor de uitvoering van risicomanagement hebben passend bij de complexiteit en omvang van de organisatie.
Compliance	De functie bevordert en waarborgt de integriteit en de reputatie van EOC, alsmede die van de RvB en haar medewerkers door het monitoren van de naleving van wet- en regelgeving en interne regelgeving, de integriteit te bewaken en hierdoor de compliancerisico's te beheersen.	De functie moet voldoende kennis en ervaring voor de uitvoering van het compliancebeleid hebben, passend bij de complexiteit en omvang van de organisatie.
Actuarieel	Belangrijkste doelstelling van de functie is om een onafhankelijk en objectief oordeel te vormen inzake de vaststelling van de technische voorzieningen en de Solvency II kapitaalvereisten.	De actuariële functie behoeft niet per sé door een actuaris te worden uitgevoerd. Wel wordt verwacht dat de persoon die de functie uitoefent kennis heeft van actuariële- en financiële rekenkunde.
Interne audit	De functie ondersteunt de RvB en het lijnmanagement door haar werkzaamheden te richten op de toereikendheid van risicomanagement, beheersingsprocessen en het doen van aanbevelingen om (eventuele) bevindingen op te volgen.	De functie moet voldoende kennis en ervaring voor de uitvoering van audits hebben. De interne audit functie verricht de werkzaamheden deskundig, objectief en onpartijdig.
CISO	Chief Information Security Officer; de functionaris binnen een organisatie die verantwoordelijk is voor de informatiebeveiliging.	De functie moet voldoende actuele kennis en ervaring hebben met betrekking tot informatiebeveiliging.

3.2 Beloningsbeleid

Uitgangspunt

EOC voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met zijn strategie en risicobereidheid, doelstellingen en waarden en waarbij rekening wordt gehouden met de lange termijn belangen van de verzekeraar, de relevante internationale context en het maatschappelijk draagvlak. Het beleid is uitgewerkt in het Beloningsbeleid charter. Het beleid is erop gericht te voorkomen dat de beloning van degenen die het beleid van de onderneming bepalen of mede bepalen, haar werknemers en andere natuurlijke personen die zich onder haar verantwoordelijkheid bezighouden met het verlenen van financiële diensten of andere activiteiten, leidt tot onzorgvuldige behandeling van leden, verzekerden, consumenten, cliënten of deelnemers.

Beloningsstructuur

EOC werkt vooral met vaste beloningsstructuren. Reden hiervoor is dat variabele beloningsstructuren aanleiding kunnen geven voor het aangaan van ongewenste en soms onverantwoorde risico's.

Beloning voor de Raad van Commissarissen

Leden van de Raad van Commissarissen van EOC ontvangen voor hun werkzaamheden ten behoeve van de maatschappij een vaste jaarvergoeding en aanvullend een vergoeding per bijgewoonde vergadering. Periodiek zal de Raad van Bestuur op verzoek van de Raad van Commissarissen een onderzoek (laten) uitvoeren naar de marktconformiteit van de vastgestelde vergoedingen. De door EOC betaalde vergoeding zal worden vergeleken met vergoedingen van commissarissen bij vergelijkbare verzekeringsmaatschappijen of coöperaties. Bij het vergelijken van vergoedingen kan ook gebruik gemaakt worden van onafhankelijk extern advies. Het bezoldigingsbeleid van de RvC wordt vastgesteld door de algemene ledenvergadering op voorstel van de Raad van Commissarissen. Bij wijzigingen in het bezoldigingsbeleid legt de RvC dit opnieuw voor aan de algemene ledenvergadering.

Beloning van de Raad van Bestuur

Een lid van de Raad van Bestuur ontvangt een vast jaarsalaris dat past bij de verantwoordelijkheden van zijn functie. De hoogte van het salaris wordt vastgesteld door de Raad van Commissarissen van EOC en wordt tijdens de jaarlijkse evaluatie van het functioneren en de ontwikkeling van de bestuurder indien nodig aangepast. Daarnaast heeft een lid van de Raad van Bestuur recht op een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden zoals vastgelegd in het Personeelshandboek van EOC. De door EOC betaalde vergoeding wordt vergeleken met vergoedingen van bestuurders bij vergelijkbare verzekeringsmaatschappijen of coöperaties. Bij het vergelijken van vergoedingen kan ook gebruik gemaakt worden van onafhankelijk extern advies.

Beloning van hoofden/managers

Een hoofd/manager ontvangt een vast jaarsalaris dat past bij de verantwoordelijkheden van zijn functie. De hoogte van het salaris wordt vastgesteld door de Raad van Bestuur van EOC en wordt tijdens het jaarlijkse Prestatie- & Ontwikkelingsgesprek indien nodig aangepast. Daarnaast heeft een hoofd/manager recht op een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden.

De van toepassing zijnde secundaire arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd in het Personeelshandboek van EOC.

Beloning, beoordeling en ontwikkeling Hoofden/Managers en medewerkers

Voor alle functies binnen de organisatie zijn compacte functieprofielen uitgewerkt waarin de resultaatverantwoordelijkheden en kerncompetenties zijn bepaald. Deze functieprofielen zijn enerzijds de basis voor functiewaardering en daaraan gekoppeld de beloning voor de betreffende functie. Anderzijds zijn ze samen met de jaarlijkse persoonlijke doelstellingen de basis voor de beoordeling van het functioneren en de persoonlijke ontwikkeling tijdens het Prestatie- &

Ontwikkelingsgesprek, dat minimaal jaarlijks wordt gevoerd. De beoordeling van het P&O-gesprek wordt vastgelegd in het P&O-document en is bepalend voor de salarisgroei.

Methodiek

De functies binnen EOC zijn allen beschreven, gewogen en ingedeeld in een bepaalde functiegroep volgens de HAY-Methodiek. In de functieprofielen zijn de resultaatsgebieden en de voor de functie noodzakelijke competenties opgenomen. Bij elke functiegroep hoort een normjaarsalaris.

Het beloningssysteem bestaat uit een salarisschaal en een salarisgroeitabel. Op basis van functiewaardering is bepaald in welke functiegroep een functie thuishoort. Aan elke functiegroep is een normsalaris gekoppeld. Het normsalaris geldt als referentie en geeft het salaris aan van een medewerker die volledig functioneert volgens de eisen die de functie stelt (op de norm).

De basisgedachte achter het beloningsbeleid is dat er een duurzame balans moet zijn tussen de prestatie en ontwikkeling van iedere medewerker en zijn salaris. Bij een demotie wordt het salaris - in zorgvuldige afstemming met de betrokkene - in lijn gebracht met de voor betreffende functie geldende functiegroep in de salarisschaal.

Jaarlijkse analyse door de Compliance officer

De Raad van Bestuur legt het beloningsbeleid voor aan de Compliance officer die toetst of het beloningsbeleid voldoet aan de wet- en regelgeving. Jaarlijks wordt een risk takers (medewerkers die vanwege hun positie materiële invloed hebben op het risicoprofiel van EOC) analyse en een risicoanalyse op de beloningsstructuur uitgevoerd. Aan de hand van de uitkomsten van deze analyses worden waar nodig het beleid, de gedefinieerde beheersmaatregelen en de uitvoering aangescherpt.

Periodieke toetsing door de interne audit functie

De interne audit functie toetst eenmaal in de drie jaar of de uitvoering van het beloningsbeleid voldoet aan de beginselen van het beleid en rapporteert haar bevindingen aan de Raad van Commissarissen.

Rol van de RvC

De RvC neemt het uitgangspunt genoemd in de eerste alinea in dit hoofdstuk in acht bij het vervullen van hun taken met betrekking tot het beloningsbeleid. (RvC Charter 5.5) Daarnaast is de RvC verantwoordelijk voor het uitvoeren en evalueren van het vastgestelde beloningsbeleid ten aanzien van de leden van het bestuur. Daarnaast geeft de RvC goedkeuring aan het beloningsbeleid voor het management en ziet hij toe op de uitvoering daarvan door het bestuur. Tevens keurt de RvC de beginselen van het beloningsbeleid voor overige medewerkers van de verzekeraar goed, waaronder voor categorieën personen wiens professionele activiteiten een materiële impact kunnen hebben op het risicoprofiel van de onderneming. (bron: RvC Charter 5.5)

Pensioen

EOC heeft verschillende pensioenregelingen. Het betreffen Nederlandse regelingen. De regelingen worden gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten verzekeringsmaatschappijen. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of, en zo ja welke, verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor de groep en worden in de balans opgenomen in een voorziening. De waardering van de verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om deze per balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijds waarde van geld materieel is, wordt de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde. Discontering vindt plaats op basis van rentetarieven van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Toevoegingen aan en vrijval van de

verplichtingen komen ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening. Een pensioenvordering wordt in de balans opgenomen wanneer de maatschappij beschikkingsmacht heeft over de pensioenvordering, wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die de pensioenvordering in zich bergt zullen toekomen aan de maatschappij en wanneer de pensioenvordering betrouwbaar kan worden vastgesteld. Tot en met 2019 gold een middelloonregeling middels een uitkeringsovereenkomst met een jaarlijks opbouwpercentage van 1,875% en een pensioenrekenleeftijd van 68 jaar. Vanaf 2020 geldt er een zogenaamde premieovereenkomst op basis van beleggingen. De pensioengrondslag is het bruto jaarsalaris (12 of 13 maanden en 8% vakantiegeld) minus de AOW-franchise. Voor 2023 is het maximumsalaris € 128.810 (2022: € 114.866) en de AOW-franchise is € 16.322 (2022: € 14.802). De hoogte van de premie is vastgelegd in de pensioenregeling en is gekoppeld aan salaris en leeftijd van medewerkers. De peildatum voor deze premie is telkens 1 januari van het jaar. Vanuit waardeoverdracht kunnen er wel aanvullende verplichtingen ontstaan vanuit de oude regeling van voor 2020 voor medewerkers die uit dienst gaan bij EOC. Het werkgeversdeel van de pensioenpremie voor het jaar 2023 is afgerond 21% van de pensioengrondslag. Ultimo 2023 waren er voor de maatschappij geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

3.3 Geschiktheid en betrouwbaarheid

De onderstaande tabel vermeldt de namen van de personen die invulling geven aan de governance. Het afgelopen jaar is er een aantal wijzigingen geweest in de personen die invulling geven aan de governance. In tabel 5 zijn reeds de vereiste competenties toegelicht.

Tabel 6 Invulling governance per 31.12.2023

Organisatieniveau	Naam functionaris
Raad van Advies	De heer C.J. Ensing Mevrouw A.B. van Karnebeek De heer A.J.R. van Dongen De heer J. Klein De heer J. Mandemaker De heer H. Venema De heer J. Snijder De heer J. Oorburg Mevrouw A. de Kreij De heer A.D.W. van Loon De heer T. Stevens De heer J. Vennik De heer L. Muller
Raad van Commissarissen	De heer C.J Ensing (voorzitter) Mevrouw A.B. van Karnebeek (vice voorzitter) De heer A. Verhoeff (voorzitter Audit & Risico Commissie) De heer G.J.S. Sipsma (lid Audit & Risico Commissie) De heer J.J. Pikaart (lid Schadeverzekering en ledenvertegenwoordiging)
Audit & risico commissie	De heer A. Verhoeff (voorzitter Audit & Risico Commissie) De heer G.J.S. Sipsma (lid Audit & Risico Commissie)
Bestuur	De heer M.A. Visser (voorzitter) De heer T.van Dongen (lid)
Risicomanagement	De heer T. van den Ende
Compliance	Mevrouw Y. Kusters
Actuarieel	De heer. P. van Meel (extern)
Interne audit	InAudit B.V. (extern)

Om te borgen dat de personen die de governance vervullen en (andere) medewerkers geschikt en betrouwbaar zijn, beoordeelt EOC deze geschiktheid en betrouwbaarheid. De toetsing van betrouwbaarheid is door EOC uitbesteed aan Validata. EOC toetst de geschiktheid a.d.h.v. de wervings- en selectieprocedure, het functieprofiel en de vereisten in de diverse charters. De beleidsbepalers en medewerkers die een significante invloed hebben op het risicoprofiel worden tevens aangemeld bij DNB.

Daarnaast hebben alle medewerkers de eed of belofte afgelegd in het bijzijn van het Bestuur of de voorzitter van de Raad van Commissarissen en leggen alle nieuwe medewerkers de eed of belofte af.

De RvB volgt bij Nijenrode Universiteit het PE-programma deskundigheidsbevordering voor bestuurders en commissarissen van verzekeraars. Daarnaast woont de RvB deskundigheidsbevorderende

bijeenkomsten van DNB en van het Verbond bij. De RvC volgt een programma met interne sessies waarin actuele onderwerpen binnen de branche onder leiding van een deskundige verdiept worden.

Om te garanderen dat geschiktheid en betrouwbaarheid geborgd is, worden alle sleutelfuncties jaarlijks geëvalueerd.

De Raad van Bestuur evalueert ten minste één keer per jaar het door haar gevoerde beleid en eigen functioneren en voert noodzakelijke wijzigingen door. De Raad van Bestuur informeert de RvC schriftelijk over deze evaluatie. De RvC bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van het bestuur zowel het functioneren van het bestuur als dat van de individuele bestuurders en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden (RvB Charter 1.8).

De Raad van Bestuur (praktijk) en de RvC (toezicht) zijn verantwoordelijk voor de Governance van EOC. De Governance is ingericht op basis van de principes van het Verbond van Verzekeraars en Solvency II. Daarbij is ook rekening gehouden met de Nederlandse Corporate Governance Code, ook al is die deels op EOC niet van toepassing (RvB Charter 1.9).

De RvC bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van het bestuur zijn eigen functioneren, het functioneren van de Audit & risico commissie en dat van de individuele commissarissen en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden. Tevens wordt het gewenste profiel, de samenstelling en competentie, de effectiviteit van de permanente educatie en de opleidingsbehoefte van de RvC besproken (RvC Charter 1.8).

Naast de jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren van de RvC wordt dit functioneren eens in de drie jaar onder onafhankelijke begeleiding geëvalueerd. De betrokkenheid van ieder lid, de cultuur binnen de RvC, de relatie tussen de RvC en het bestuur maken hiervan deel uit (RvC Charter 1.9).

3.4 Risicomanagementsysteem

Het nemen van risico's is inherent aan ondernemen. EOC wil tegenvallers voorkomen, maar tegelijkertijd ook kansen benutten en haar strategie realiseren. EOC heeft het risicomanagement vanuit deze gedachte ingeregeld.

Risicomanager

Het management van EOC wordt bij het risicomanagement gefaciliteerd en bijgestaan door de risicomanager. Deze heeft daarnaast ook een onafhankelijke rol in de beoordeling van de risico's. EOC heeft gezien de complexiteit en grootte van de organisatie gekozen voor een zogenaamde medior riskmanager die de functie parttime invult.

Risicocultuur

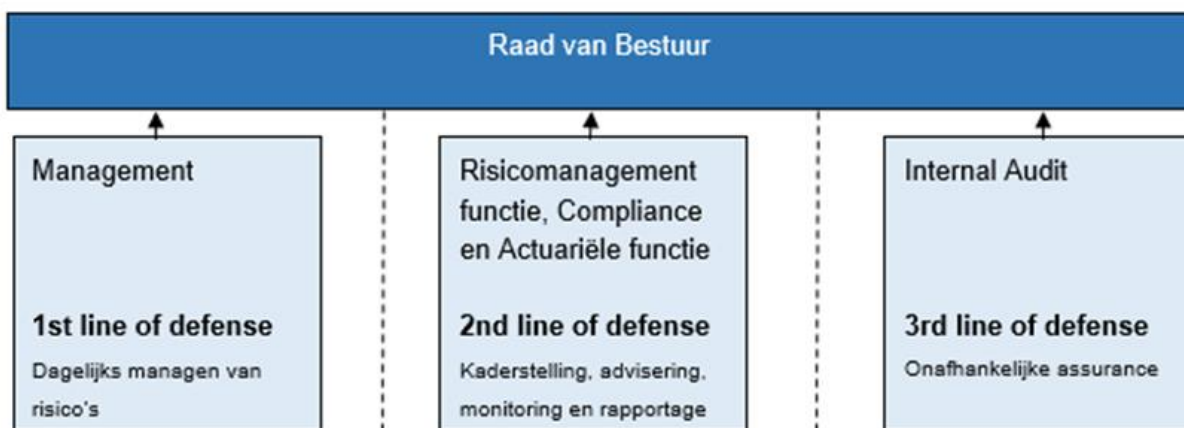
De risicocultuur en ook risicobewustzijn wordt sterk bepaald door de wijze waarop het management EOC bestuurt. Integriteit, open dialogen en transparantie zijn belangrijke aspecten. Ook de positie van de risicomanager (en die van andere sleutelposities) en haar vrijheid om zaken aan de orde te stellen, zijn van belang voor een goede risicocultuur. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid waarin we door samen te werken het beste resultaat krijgen.

Risicomanagementsysteem

COSO ERM en FIRM stonden model voor het risicomangement systeem. De risico's waaraan wordt blootgesteld worden voortdurend onderkent, gemeten, bewaakt, beheerd en gerapporteerd. Onderstaand een overzicht. Alle onderkende risico's hebben een "risico-eigenaar". Dit is veelal iemand van het management. Dit wordt de "eerste lijn" genoemd. Daarnaast heeft EOC de hierboven genoemde risicomanager en andere sleutelfunctionarissen. Dit is de zogenaamde tweede lijn. Tot slot is er nog de derde lijn. Dit is de interne audit die het systeem audit op effectiviteit.

EOC hanteert het three lines of defense model.

Figuur 3

Onderdelen van het risicomangementsysteem zijn:

1. Risicobereidheid
2. Risicoregister
3. Incidentenregister
4. Interne controlesysteem
5. Eigenrisicobeoordeling (ERB)

1. Risicobereidheid

De risicobereidheid, het risico dat EOC wil lopen, is laag. Dit betekent dat EOC relatief weinig risico's wil lopen. EOC wil voldoende zekerheid in de technische voorzieningen en houdt voldoende kapitaal aan om grote (financiële) tegenvallers aan te kunnen. De dienstverlening aan klanten is van hoge kwaliteit en tegen een faire prijs, zodat de betrouwbare naam van EOC in de markt behouden blijft. Het personeel is de motor van de maatschappij, zij zorgen voor tevreden klanten. Een prettige werksfeer en een goed personeelsbeleid is hierbij essentieel.

2. Strategisch risicoregister

Jaarlijks worden de strategische risico's opnieuw ingeschat. Zowel de brutorisico's als de nettorisico's waarin ook het effect van beheersmaatregelen zijn meegenomen. De uitkomsten worden meegenomen in de Eigenrisico beoordeling (ERB).

3. Incidentenregister

Medewerkers die een incident waarnemen melden dit bij de risicomanager die dit verwerkt in het incidentenregister. In 2023 zijn zeven incidenten gemeld, Deze incidenten zijn beperkt van omvang, waardoor melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens niet vereist is. Doelstellingen van het incidentenbeleid zijn driedelig. Dit betreft borgen dat incidenten op een zorgvuldige wijze gemeld en beoordeeld worden, leren en verbeteren en inzicht krijgen in (potentiële) verliesgegevens.

4. Interne controlesysteem

De 1^e lijn doet op procesniveau controles op de uitvoering. Hierdoor is de 1^e lijn in staat de kwaliteit van de dienstverlening en de risicobeheersing te verbeteren. De 1^e lijn is verantwoordelijk voor het opstellen en actueel houden van beleid, handboeken, processen en werkinstructie.

De 2e lijns risicomanagementfunctie doet 2^e lijnstoetsen op kwaliteit van de 1^e lijncontroles en onderzoekt de beheersing van risico's breed in de organisatie. De risico's, de risicodefinities, de risicoeigenaren, de specifieke beheersmaatregelen, de risico indicators, de risicobereidheid en de effectiviteit van de risicobeheersing worden in detail vastgelegd in het EOC risicoregister.

Per kwartaal wordt er gerapporteerd over de ontwikkeling van de risico's en de effectiviteit van de risicobeheersing aan de RvB en RvC.

Internal Audit rapporteert periodiek inzake de effectiviteit van het Risicomanagement systeem (RMS) en voert audits uit op diverse onderwerpen binnen de organisatie.

5. Eigenrisicobeoordeling (ERB/ORSA)

ERB is een proces dat gebruikt wordt ter ondersteuning van de strategische besluitvorming. Voor een aantal stressscenario's worden de gevolgen voor de solvabiliteit berekend. De scenario's variëren van een basisscenario, in dit scenario wordt verondersteld dat de maatschappij zich conform verwachting ontwikkelt, tot een gecombineerd scenario waarbij herverzekeraars insolvent worden waardoor een zeer grote schadeclaim niet betaald wordt, beleggingen minder waard worden en liquiditeiten verloren gaan doordat de bank niet meer aan haar verplichting kan voldoen en er tevens een grote afname is van het aantal schepen dat bij EOC verzekerd is. Uit de ERB blijkt dat EOC een goed weerstandsniveau heeft. Geconcludeerd kan worden dat de huidige en toekomstige solvabiliteitspositie goed is en dat de voornaamste risico's naast het verzekeringstechnische risico het kredietrisico bij banken en het tegenpartijrisico op herverzekeraars zijn.

3.4.1 Rol Raad van Commissarissen (RvC Charter 5.4)

Bij zijn toezicht besteedt de RvC bijzondere aandacht aan het risicobeheer van de verzekeraar. De RvC bespreekt in ieder geval eenmaal per jaar de strategie en de voornaamste risico's verbonden aan de onderneming, de uitkomsten van de beoordeling door het bestuur van de opzet en werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen, alsmede eventuele significante wijzigingen hierin.

- a) De RvC houdt toezicht op het door de Raad van Bestuur gevoerde risicobeleid. Daartoe bespreekt de RvC het risicoprofiel van de verzekeraar en beoordeelt hij op strategisch niveau of kapitaalallocatie en liquiditeitsbeslag in algemene zin in overeenstemming zijn met de goedgekeurde risicobereidheid. Bij de uitoefening van deze toezichtrol wordt de RvC geadviseerd door de Audit & Risicocommissie die hiertoe uit de RvC is gevormd.
- b) De RvC beoordeelt periodiek op strategisch niveau of de bedrijfsactiviteiten in algemene zin passen binnen de risicobereidheid van de verzekeraar. De voor deze beoordeling relevante informatie wordt op zodanige wijze door het bestuur aan de RvC verstrekt dat deze laatste in staat is zich daar een gedegen oordeel over te vormen.

3.5 Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) / Eigen risicobeoordeling (ERB)

Het Own Risk and Solvency Assessment (hierna: ORSA) is een proces dat EOC gebruikt ter ondersteuning van de strategische besluitvorming. Het ORSA-proces geeft het bestuur van de organisatie instrumenten om risico's, kapitaal en rendement in samenhang te sturen. Het proces is toekomstgericht en omvat daarom een tijdshorizon van 3-5 jaar. Het proces is toekomstgericht en omvat daarom een tijdshorizon van 3-5 jaar. Doel van het proces is het ondersteunen van strategische en tactische besluitvorming door risicoscenario's te bepalen en deze door te rekenen, zodat de effecten op de vermogenspositie en winstgevendheid inzichtelijk gemaakt worden. Daarnaast wordt inzicht verschaft in het huidige risicoprofiel en risicolandschap waar EOC zich in bevindt.

3.5.1 Referenties

De Nederlandsche Bank heeft een zestal voorwaarden waaraan de ORSA moet voldoen. In de ORSA procedure wordt rekening gehouden met deze zes voorwaarden. De voorwaarden zijn:

- A. ORSA is goedgekeurd door bestuur verzekeraar;
- B. ORSA omvat alle materiële risico's die impact hebben op verzekeringsverplichtingen;
- C. ORSA is gebaseerd op adequate procedures en integraal onderdeel in het besluitvormingsproces;
- D. ORSA is toekomstgericht;
- E. ORSA proces en uitkomsten zijn voldoende onderbouwd en gedocumenteerd; en
- F. ORSA proces is onafhankelijk beoordeeld.

3.5.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Het is voor een goede uitvoering van het proces noodzakelijk dat de sleutelfunctionarissen van de verplichte functies deelnemen aan het proces. Tevens dient de informatie die als input geldt voor de analyse en berekeningen van de juiste kwaliteit en voldoende recent te zijn. Het model dat gebruikt wordt dient de meest recente calibratieparameters te gebruiken die zijn gepubliceerd op de website van DNB. In de onderstaande (RACI) tabel zijn de verantwoordelijkheden opgenomen.

De rollen en verantwoordelijkheden binnen het ORSA-proces zijn als volgt verdeeld: R = Responsible (verantwoordelijk), A = Accountable (toerekenbaar), C = Consulted (raadplegen), I = Informeren.

Tabel 7 RACI ORSA

	Responsible is diegene die verantwoordelijk is dat een taak of handeling gedaan wordt Accountable is de eindverantwoordelijke voor het (deel)proces Supporting is degene die meehelpt met de taakverantwoordelijke Consulted zijn diegenen die voor een definitieve beslissing moeten worden geraadpleegd Informed zijn diegenen die geïnformeerd worden over een genomen beslissing								
	Toezichthouder	Bestuur	RvC	Lijnmanagement	Risicomanagement	Actuariële functie	Compliance	Internal Audit	Reporting
Besluitvorming		R	R						
Procesbeheer		R			A				
Modelbeheer		R			C	A			S
Herijken scenario's		R	C		A				S
Herijken strategische risico's		R	C	C	A				S
Review inhoud		R			C	A			S
Review proces	I	R						A	
Rapportage ORSA		R	C		A		I		S
Rapportage toezichthouder	I	R	C				I		A
Monitoring besluiten		R	I		A				S

Voordat een ORSA wordt gestart wordt door de risicomanagementfunctie geanalyseerd of de informatie zoals gebruikt in de laatste ORSA nog steeds actueel is. De risicomanagementfunctie kijkt of er wijzigingen zijn in:

- de strategische doelstellingen;
- de risk appetite;
- de (strategische) risico's en/of het risicoprofiel;
- wijzigingen in het gebruik van het standaardmodel;
- interne en externe ontwikkelingen; en
- de solvabiliteitspositie en de kwaliteit van het aanwezige kapitaal (tiers, rating enz.)

De risico manager rapporteert de wijzigingen aan het bestuur en de overige betrokkenen bij het ORSA-proces als input voor de workshop scenario's. Het inzichtelijk maken van de wijzigingen helpt bij de onderbouwing van welke veranderingen zijn doorgevoerd in het basis- en stressscenario. Het ORSA proces wordt jaarlijks doorlopen op basis van wettelijke verplichting. EOC groep heeft een stabiel risicoprofiel. EOC groep verwacht niet dat er vaker dan jaarlijks wijzigingen zijn in het risicoprofiel die een materiële impact hebben op haar risicoprofiel. Om te voorkomen dat EOC groep bij een jaarlijkse ORSA tegen onverwachte delta's in aan te houden risicokapitaal aanloopt is hieronder het proces beschreven dat het risicoprofiel monitort via zogenaamde ORSA triggers.

3.5.3 Herijken strategische risico's

Het herijken van de strategische risico's heeft tot doel om alle mogelijke risico's die de onderneming kunnen bedreigen in kaart te brengen. Dit voor zowel de korte als de (middel)lange termijn. Het herijken van de strategische risico's wordt tevens in het kader van het Risk Appetite proces uitgevoerd.

3.5.4 Vergelijking standaardmodel met eigen risicoprofiel

Voordat de toekomstige solvabiliteit wordt beoordeeld, moet worden gekeken of het standaardmodel nog steeds geschikt is voor EOC groep. De beoordeling wordt uitgevoerd door de risicomanagementfunctie in samenwerking met de actuariële functie. Deze beoordeling gebeurt aan de hand van 2 stappen:

- Mapping risico's (vergelijking risicocategorieën standaardmodel met de door EOC geïdentificeerde risico's); en
- Beoordeling berekening standaardmodel (vergelijk parameters en berekeningen van standaardmodel met de analyses. Analyseer en beoordeel of bijvoorbeeld andere schokken nodig zijn of andere correlaties van toepassing zijn).

De uitkomst van de beoordeling wordt vastgelegd in de ORSA rapportage.

3.5.5 Herijking scenario's

Jaarlijks worden de scenario's herijkt. Het doel is mogelijke scenario's te identificeren, die gegeven het risicoprofiel en risicolandschap kunnen optreden. Uitgangspunt van de herijking is het strategisch plan en het jaarplan. De herijking wordt voorbereid en begeleid door de risicomanagementfunctie. Het bestuur is verantwoordelijk voor het identificeren van de scenario's.

Op basis van de herijking worden meerdere scenario's bepaald waarin verslechterende omstandigheden en schokken (calamiteit) opgenomen worden. Een scenario is een prognose van het verloop van strategieën, (combinaties van) optredende risico's en risicomatregelen gedurende een periode van één en meerdere jaren. Een schok is een gebeurtenis waarvan de kans laag wordt geschat, maar waarvan de impact zeer groot is. Er wordt minimaal één basis- en één stressscenario ontwikkeld. De uitkomsten van de workshop worden vastgelegd in een verslag (notulen). De notulen worden via de audit & risico commissie gedeeld met de Raad van Commissarissen.

3.5.6 Basisscenario

Het strategisch plan en de begroting vormen het uitgangspunt voor het basisscenario. Voor zover mogelijk wordt de berekening per productlijn uitgevoerd. In de beschrijvingen en berekeningen wordt rekening gehouden met de geïdentificeerde financiële en niet-financiële risico's en de generieke scenario's van de (verzekering)markt.

Op basis van het strategisch plan en de begroting worden de inputvariabelen van het standaard model (balans, V&W, beleggingen, tegenpartijrisico etc.) geëxtrapoleerd met een tijdshorizon van 3 – 5 jaar. Ook worden afwijkende risico's in het strategisch plan en de begroting ten opzichte van het standaardmodel gesignaleerd en geanalyseerd.

Het basisscenario wordt opgesteld voorafgaand aan de scenarioworkshop door de interne actuariële functie in samenwerking met de risicomanagementfunctie. In de scenarioworkshop wordt goedkeuring aan het bestuur gevraagd voor het basisscenario. Deze goedkeuring is noodzakelijk omdat het basisscenario het startpunt is voor het extrapoleren van de stressscenario's. Er wordt een apart basisscenario opgesteld voor EOC.

3.5.7 Stressscenario

Het strategisch plan, de begroting, de strategische risico's, incidentenregister, Risk Appetite register en de risicomanagement rapportage vormen het uitgangspunt voor de stressscenario's.

In de herijking worden stressscenario's benoemd voor EOC. De stressscenario's worden gebaseerd op een mix van de variabelen zoals gedefinieerd in het strategisch plan, de begroting, de strategische risico's, incidentenregister en de interne controle rapportage. In de ORSA wordt naast de stressscenario's een scenario gedefinieerd waarin de stress zo wordt opgevoerd dat de SCR-ratio onder de 100% zakt (omgekeerde stressscenario).

3.5.8 Verwerken en analyseren scenario's

Per stressscenario worden de inputvariabelen van het standaard model (balans, V&W, beleggingen, tegenpartijrisico etc.) geëxtrapoleerd met een tijdshorizon van 3 – 5 jaar. De interne actuariële functie extrapoleert op basis van de notulen van de scenarioworkshop, voor het basisscenario en de stressscenario's, de inputvariabelen van het standaardmodel (balans, V&W, beleggingen, tegenpartijrisico etc.).

De geëxtrapoleerde input van het standaardmodel bij de gedefinieerde scenario's worden door de interne actuariële functie verwerkt in het ORSA scenariomodel. Hierbij worden de gevolgen van de scenario's op de MCR en de SCR berekend. De gevolgen worden zowel berekend voor- en na beheersing van de risico's.

De uitkomsten van de scenario's worden geanalyseerd door de interne actuariële functie in samenwerking met de risicomanagementfunctie. De uitkomsten worden geanalyseerd op basis van de volgende activiteiten:

- beoordelen per scenario de gevolgen voor de SCR-ratio;
- beoordelen per scenario de gevolgen voor het eigen vermogen;
- beoordelen per scenario de gevolgen voor de SCR categorieën (schaderisico tegenpartijrisico, marktrisico en operationeel risico);
- verklaren delta's in aan te houden risicokapitaal per SCR categorie (schaderisico, tegenpartijrisico, marktrisico en operationeel risico);
- analyseren van trends die zichtbaar worden als gevolg van de scenario's; en
- vergelijken van de uitkomsten van de scenario's met de risk appetite.

Indien uit de analyse blijkt dat een scenario onvoldoende stress oplevert, worden de input variabele van het standaard model zodanig aangepast dat de gevolgen van het scenario op de SCR-ratio materieel zijn. Deze aanpassingen worden gedocumenteerd (audit trail) en overlegd met het bestuur. De uitkomsten van de analyse worden verwerkt in een presentatie die als input dient voor de evaluatieworkshop. De externe actuariële functie valideert of de data geschikt, volledig en juist in het ORSA scenariomodel zijn verwerkt en weergegeven en geeft aanbevelingen. De uitkomsten van de validatie worden vastgelegd in een verslag. De externe actuariële functie valideert ook of wijzigingen in technische specificatie juist zijn doorgevoerd in het ORSA scenariomodel.

3.5.9 Evalueren uitkomsten

Na het testen van de scenario's worden de uitkomsten intern geëvalueerd. Uitkomst van deze evaluatie is de identificatie van bedreigingen voor de organisatie in de gedefinieerde scenario's en de vervolgacties hierop. De vervolgacties vertalen zich in concrete beheersmaatregelen, mogelijkheden voor het aantrekken van extra kapitaal en mogelijkheden om het risicoprofiel te verlagen. Uitvloeisel van het ORSA-proces is dat de korte termijn en lange termijn behoefte aan kapitaal vastgesteld kan worden. Dit gebeurt op basis van het meest waarschijnlijke scenario dat tijdens het ORSA-proces is bepaald (basisscenario) en in mindere mate op basis van het stressscenario. De mogelijkheid tot het aantrekken van extra kapitaal wordt hierbij in ogenschouw genomen.

Op basis van de evaluatie op de uitkomsten van de ORSA worden acties gedefinieerd om de uitkomsten van het ORSA-proces te borgen in de dagelijkse gang van zaken. Er vindt een review plaats door de actuariële functie op de gehanteerde uitgangspunten, verwerking in het model en de uitkomsten.

3.5.10 Opstellen rapportage

Na het uitvoeren van de risicoanalyse en het evalueren van de scenario's wordt de ORSA-rapportage opgesteld door de risicomanagementfunctie volgens een door het bestuur goedgekeurd template. Wijzigingen in het rapportagetemplate moeten worden geautoriseerd door het bestuur. In de rapportage wordt het risicomanagementbeleid toegelicht en worden de scenario's beschreven inclusief uitkomsten en vervolgacties.

3.5.11 Goedkeuren rapportage

Na het doorlopen van het hele proces vindt er een onafhankelijke review plaats op inhoud door de actuariële functie, die tevens zijn opinie verwoordt in een validatierapport. Daarnaast wordt de werking van het ORSA proces en de ORSA rapportage 1 keer per 3 jaar getoetst door de interne audit functie. Na het verwerken van eventuele bevindingen van de Actuariële functie wordt het rapport aan het bestuur aangeboden ter goedkeuring. De ORSA rapportage wordt vervolgens aan de RvC aangeboden ter goedkeuring, waarna de interne verspreiding kan plaatsvinden. Risicomanagement zorgt dat een kopie van de ORSA rapportage aan DNB wordt verstuurd.

3.5.12 Noodzakelijk geachte solvabiliteit Solvency II inclusief onderbouwing normsolvabiliteit

Onderbouwing van de normsolvabiliteit.

In 2021 is het kapitaalbeleid geëvalueerd. Naast de noodzakelijk geachte solvabiliteit van 162,5% van de SCR *) en is ook de gewenste solvabiliteit van 225% herbevestigd. De onderbouwing van deze normen zijn als volgt:

De 162,5% - noodzakelijke solvabiliteit

In het geval de solvabiliteit van EOC voldoet aan de grens van de noodzakelijke solvabiliteit en geen managementacties zijn toegepast, dan vindt de RvB van EOC het acceptabel dat de kans bestaat dat de solvabiliteit van EOC eens in de 25 jaar naar de grens van 100% daalt. Dit betekent dat vanuit de

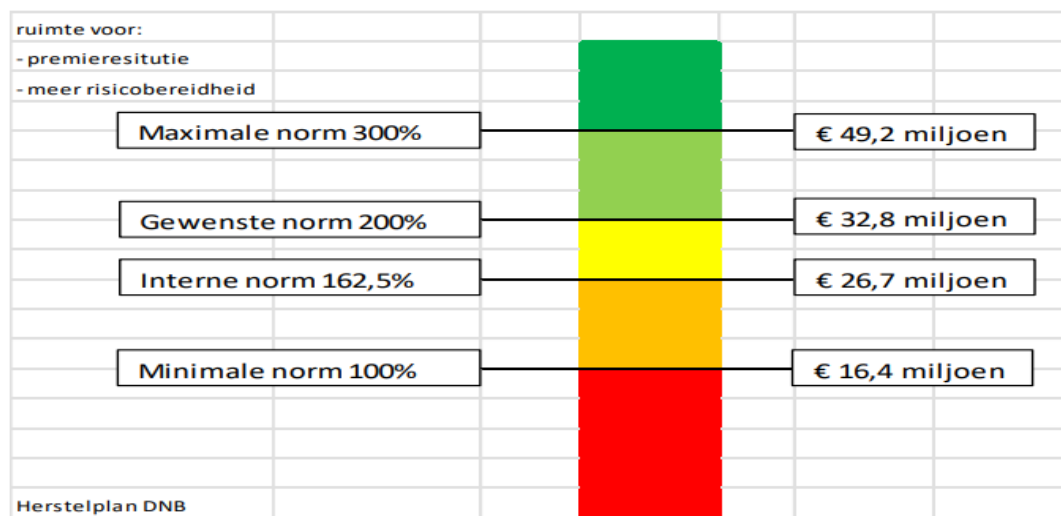
200% startpositie de RvB het acceptabel vindt dat eens in de 200 jaar de solvabiliteitsratio naar 100% daalt.

De 200% - minimaal gewenste solvabiliteit

In het geval de solvabiliteit van EOC voldoet aan de grens van de minimaal gewenste solvabiliteit en geen managementacties zijn toegepast, dan vindt de RvB van EOC het acceptabel dat de kans bestaat dat de solvabiliteit van EOC eens in de 25 jaar onder grens van de noodzakelijke solvabiliteit van 162,5% uitkomt.

*) De omvang van het verzekeringstechnisch risico in de SCR bedraagt voor diversificatie en belasting-aanpassing is € 15,8 miljoen.

Tabel 8 Kapitaalbeleid

3.5.13 Document-, proces- en modelbeheer

De beheerder van het document en het proces is de risicomangementfunctie. De beheerder van het ORSA scenariomodel is de interne actuariële functie. De beheerders van dit document, het proces en het model dragen zorg voor een gedocumenteerd (audittrail) versie- en wijzigingsbeheer. Wijzigingen worden ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur.

3.5.14 Bestuur betrokkenheid en verantwoordelijkheid

EOC streeft naar waardebehoud en waardecreatie voor haar leden en verzekerden. Het compliant zijn met Solvency II is hiervoor een belangrijke randvoorwaarde. Het opstellen van een hoogwaardige ORSA is een essentieel onderdeel van compliance met Solvency II.

De verzekeraar heeft het ORSA beleid gedefinieerd in relatie tot de onderstaande doeleinden:

- ondersteuning van de strategie;
- verzorgen van periodieke review van het risicomangement systeem en solvabiliteit in relatie tot de geformuleerde strategie; en
- compliance met Solvency II eisen.

Het bestuur formuleert de strategische beleidskaders. Daarnaast bepaalt het bestuur de korte en lange termijn strategische doelstellingen. Het bestuur stuurt de organisatie aan om de strategische, commerciële, operationele en financiële doelstellingen te bewerkstelligen. De Raad van Commissarissen beoordeelt de strategische beleidskaders en risk appetite in relatie tot de strategische doelstellingen.

De kwantitatieve en kwalitatieve kaders worden vertaald vanuit de strategie naar de risk appetite van de verzekeraar. Onder kwantitatieve kaders van de risk appetite wordt onder andere verstaan de hoeveelheid kapitaal die de verzekeraar tenminste wil aanhouden bij de uitvoering van de bedrijfsactiviteiten. Daarnaast zijn de kwantitatieve kaders essentieel voor het beoordelen van de gevolgen van nieuwe risico's. De kwalitatieve kaders gaan in op de normen, limieten en waarden in relatie tot de uitvoering van de bedrijfsactiviteiten.

Het bestuur is betrokken in het gehele ORSA proces. Door het participeren in en valideren van de diverse ORSA activiteiten en uitkomsten waarborgt het bestuur dat de ORSA voor de verzekeraar wordt uitgevoerd in lijn met het ORSA beleid. Het bestuur:

- onderkent dat de ORSA van belang is om het waardebehoud en de waardecreatie voor haar leden en verzekerden te realiseren;
- stelt de risk appetite vast; en
- waarborgt dat de risk appetite jaarlijks opnieuw wordt beoordeeld en dat de verzekeraar opereert binnen de risk appetite.

Met de ORSA monitort het bestuur de ontwikkeling van de belangrijkste risico's. Het bestuur is actief betrokken bij het bepalen van het ORSA kapitaal en ORSA rapport. Het bestuur neemt de verantwoordelijkheid van de ORSA en voert dynamisch beleid voor het inbedden van de ORSA activiteiten binnen de huidige en toekomstige bedrijfsvoering. Het proces en de inhoud van managementinformatie wordt beoordeeld door het bestuur. Het bestuur heeft de ambitie om aan de hand van de ORSA het benodigd kapitaal vast te stellen. Bovendien wordt door de ORSA de risicobeheersing en kapitaalmanagement sterk gerelateerd met de strategie en risk appetite. EOC heeft de ambitie om een ORSA rapportage te ontwikkelen dat aansluit op de Solvency II vereisten en dat evenzeer ingaat op verdere verbetering van de ORSA voor de komende jaren.

De uitgangspunten voor de ORSA worden besproken binnen de organisatie waaronder het bestuur, risicomangement, actuaris en compliance officer. Het bestuur van EOC valideert de uitgangspunten voor de volgende onderdelen:

- SCR berekeningen
- Stresstesten
- Scenarioanalyses

De scenarioanalyses zijn gerelateerd aan de activiteiten van EOC. Deze scenarioanalyses bevatten kwalitatieve en kwantitatieve beoordelingen die relevant zijn voor de verzekeraar. De risk appetite die beoordeeld is door het bestuur ligt ten grondslag voor de kwantitatieve en kwalitatieve beoordelingen.

3.5.15 Governance structuur

De governance structuur van de verzekeraar wordt vastgesteld door het bestuur en de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen beoordeelt het ORSA beleid en de ORSA. De Raad van Commissarissen heeft een audit en risico commissie ingesteld bestaande uit 2 leden van de Raad van Commissarissen. De audit en risico commissie is tevens betrokken bij de beoordeling en totstandkoming van de ORSA.

3.6 Intern controlesysteem en compliance

Het doel van het Interne Controle systeem is het afgeven van een In Control Statement. Om te komen van risk appetite naar In Control Statement worden onderstaande stappen uitgevoerd:

1. Implementeren van de risk appetite in beleidsstukken op strategisch en tactisch niveau.
2. De risk appetite vanuit het strategische en tactische niveau implementeren door het identificeren van risico's en aanwijzen van risicobeheeringsmaatregelen op strategisch, financieel, operationeel en compliance niveau.
3. Per kwartaal beoordelen van de risico's en het effect van de beheersingsmaatregelen door de risicomangementfunctie
4. Interne controles op besturende, primaire en ondersteunende processen.
5. Onderhouden van het systeem van interne controle. Dit systeem omvat in elk geval de administratieve en financiële verslaggevingsprocedures, een intern controlekader en passende rapportagelijnen op alle niveau's.
6. Evaluatie van het bestuur op risico's en de uitgevoerde controle middels de risicomangement rapportages en compliance rapportages.

De compliancefunctie voert de volgende werkzaamheden uit ter bevordering en waarborging van de integriteit en de reputatie van EOC Groep:

- a.
- b. het signaleren en adviseren over de te nemen maatregelen betreffende nieuwe wet- en regelgeving en/of aanvullingen daarop;
- c. de vertaling van kernonderwerpen naar interne normen in samenwerking met het management en afgestemd op risicomangement;
- d. de beoordeling van de analyse van compliance aspecten bij wijzigingen in beleid en binnen processen (wijzigingen in procedures, systemen, producten, actuaariaat);
 - o het houden van toezicht op compliancerisico's, ondermeer door de identificatie, inschatting en analyse van compliancerisico's en het doen van aanbevelingen om compliancerisico's te beperken; en
- e. het fungeren als meldpunt voor overtredingen van wet- en regelgeving en andere integriteitissues;
- f. het beheer van het "Privacy Loket" en draagt zorg voor het beantwoorden van vragen, tijdig reageren op verzoeken van betrokkene, contact met de Autoriteit Persoonsgegevens en het tijdig doen van het melden van een datalek. (art 3.9)

3.7 Interne Audit functie

De interne auditfunctie is één van de binnen Solvency II wettelijk verplichte sleutelfuncties voor een verzekeraar en wordt in de uitvoering niet gecombineerd met andere taken om de onafhankelijke rol binnen de organisatie te waarborgen.

De interne auditfunctie heeft tot taak te beoordelen of de interne beheersmaatregelen en systemen in opzet, bestaan en in werking effectief zijn. Daarbij toetst zij onder meer op de kwaliteit en effectiviteit van het functioneren van de governance, het risicobeheer en de beheersprocessen (definitie voormalige Governance principes Verzekeraars).

De basis voor de interne auditfunctie is vastgelegd in onder meer Solvency II, de voormalige governance principes verzekeraars en het Interne Audit Charter.

Binnen het governance raamwerk van EOC zijn op verschillende niveaus maatregelen nodig om te komen tot aanvaardbare restrisico's. De beheersmaatregelen in de lijn vormen de zogeheten first line of defense, functies zoals risicomangement en compliance vormen de second line of defense, en de Interne audit functie is gepositioneerd in de third line of defense.

Verantwoordelijkheden en taken

De IAF is naar het Bestuur en de Raad van Commissarissen toe verantwoordelijk voor:

1. Een jaarlijkse evaluatie van de risk exposure in het behalen van de organisatie haar strategische doelstellingen en een adequate beheersing hiervan.
2. Het jaarlijks opstellen van een audit jaarplan gebaseerd op een toereikende risicoanalyse. De frequentie en prioriteitstelling van de uit te voeren audits wordt in overleg met het Bestuur vastgesteld. Het audit jaarplan wordt vervolgens aan de Audit & Risico Commissie voorgelegd zodat zij indien nodig een aanvullend advies over het jaarplan aan de RvC kunnen uitbrengen. De RvC keurt o.b.v. het AR&C advies en het bestuursbesluit het jaarplan goed.
3. Het uitvoeren van het vastgestelde audit jaarplan inclusief, indien van toepassing, speciale verzoeken van de organisatie mits deze zijn goedgekeurd door het bestuur.
4. Rapporteren van belangrijke bevindingen, risico's en aanbevelingen met betrekking tot de interne beheersorganisatie.
5. Periodieke rapportering over de realisatie van het audit jaarplan en de toereikendheid van het audit budget.
6. Monitoren en evalueren van interne controle en monitoring functies zoals risicomangement, compliance en de externe accountant.
7. Het opzetten en onderhouden van een systeem om toe te zien op de opvolging van de auditresultaten zoals gecommuniceerd aan de directie en het management.
8. Het zorgdragen voor audit professionals met voldoende deskundigheid, competenties en ervaring om aan de vereisten in dit Charter te voldoen.
9. Het ontwikkelen en in stand houden van een programma voor kwaliteitsbewaking en –verbetering om beoordeling van de naleving van de interne auditfunctie aan de beroepsnormen en efficiëntie en effectiviteit van de interne auditfunctie mogelijk te maken en mogelijkheden voor verbetering te identificeren.
10. Al hetgeen te doen om het efficiënt en effectief functioneren van de processen van risicomangement, beheersing en governance aan de organisatie inzichtelijk te maken zodat:
 - a. Risico's op passende wijze worden geïdentificeerd en beheerd.
 - b. Toereikende interactie tussen de verschillende governance functies bestaat.
 - c. Managementinformatie (financieel en operationeel) nauwkeurig, betrouwbaar en tijdig beschikbaar is.

- d. Werkzaamheden worden uitgevoerd conform intern beleid, standaarden en procedures en compliant aan externe wet- en regelgeving;
 - e. Middelen effectief worden gebruikt en toereikend worden beschermd.
 - f. Programma's, plannen en doelstellingen worden bereikt.
 - g. Belangrijke op de organisatie van toepassing zijnde wet- en regelgeving worden herkend en tijdig en juist geadresseerd.
11. Nauw samenwerken met de 3 disciplines in de 2nd line of defence, te weten de risicomanagement functie, de actuariële functie en de compliance functie.

Bij de inrichting van haar organisatie en de uitvoering van haar werkzaamheden hanteert de IAF de algemeen aanvaarde beroepsnormen voor Interne auditors in Nederland zoals opgesteld door het IIA, NBA en NOREA en hetgeen is bepaald in van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Alle activiteiten die binnen EOC en haar deelnemingen plaatsvinden vallen onder de scope van de IAF.

Onafhankelijkheid en positionering

De Interne Auditfunctie is onafhankelijk gepositioneerd van de dagelijkse activiteiten, deze onafhankelijkheid is onder andere gewaarborgd door:

- Een onafhankelijke en objectieve rapportage
- Een onbegrensde toegang tot het management en documentatie
- Een regulier overleg met de bestuurder commercie en de voorzitter van de Audit & Risk Committee en/of de Raad van Commissarissen en de overige sleutelfuncties (compliance, risk, actuaris)
- Het niet bezitten van operationele bevoegd- en verantwoordelijkheden voor operationele procedures en het uitvoeren van activiteiten die onderwerp van onderzoek en evaluatie voor interne audit zijn.

Indien de onafhankelijkheid of objectiviteit van de medewerkers van de IAF door voorgestelde adviesdiensten mogelijk wordt aangetast, maakt de IAF dit bekend aan het Bestuur en Audit & Risico Commissie.

Bevoegdheden

Onverminderd op de voorgenomen werkzaamheden, zoals opgenomen in het audit jaarplan, kan de IAF op eigen initiatief besluiten tot het verrichten van audits, indien omstandigheden dit verlangen. Hierbij heeft de IAF een informatieplicht naar een hoger echelon.

De IAF heeft vrije toegang tot alle activiteiten, functionarissen, locaties en informatie voor zover van belang voor de uitvoering van haar werkzaamheden. De IAF heeft inzage in alle verslagen, adviezen en opmerkingen van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten, die betrekking hebben op de activiteiten van EOC.

Escalatie

Ingeval van escalatie dan wel bij een ernstig en /of blijvend verschil van inzicht tussen bestuur en/of management heeft de interne auditfunctie de mogelijkheid om het recht op ieder moment te escaleren naar de voorzitter van de Audit & Risk Committee en /of Raad van commissarissen.

3.8 Actuariële functie

De actuariële functie is één van de binnen Solvency II wettelijk verplichte sleutelfuncties voor een verzekeraar en wordt in de uitvoering niet gecombineerd met andere taken om de onafhankelijke rol binnen de organisatie te waarborgen. EOC besteedt de actuariële functie uit. Op deze manier is gewaarborgd dat sprake is van afdoende functiescheiding, dat wil zeggen dat geen taken van verschillende (sleutel)functies worden samengevoegd, en geen sprake is van mogelijke onverenigbaarheid met operationele werkzaamheden (Bron: Actuariële charter 1.8).

De actuariële functie evalueert ten minste één keer per jaar het actuariële beleid en voert noodzakelijke wijzigingen door. De actuariële functie informeert de Raad van Bestuur schriftelijk over deze evaluatie. De actuariële functie laat het gewijzigde beleid goedkeuren door de Raad van Bestuur en de Audit & Risico Commissie (Bron: Actuariële charter 1.5).

Tussen EOC en de externe partij (Posthuma & Partners) is d.m.v. een uitbestedingsovereenkomst zorg gedragen dat rekening wordt gehouden met hetgeen beschreven in het Uitbestedingenbeleid.

De actuariële functie maakt onderdeel uit van de governance structuur van EOC en is een onderdeel van de *second line of defense*.

Indien de wetgeving of een specifieke situatie dit vereist kan de actuariële functie rechtstreeks rapporteren/escaleren aan de Raad van Commissarissen (bron: Actuarieel charter 4.3).

Belangrijkste doelstelling van de actuariële functie is om een onafhankelijk en objectief oordeel te vormen inzake de vaststelling van de technische voorzieningen (Bron: Actuariële charter 2.1).

Tot de opdracht van de actuariële functie behoren:

- a) vaststellen of de gebruikte actuariële methoden en technieken alsmede de gebruikte modellen en aannames bij de berekening van de hoogte van de technische voorzieningen en risicomarges, zowel onder BW als Solvency II, correct en geschikt zijn;
- b) vaststellen of de gebruikte actuariële methoden en technieken bij de berekening van de overige voorzieningen correct en geschikt zijn;
- c) het beoordelen van volledigheid en kwaliteit van de data die gebruikt is bij het vaststellen van de technische voorzieningen;
- d) het vergelijken van de technische voorzieningen, zowel onder BW als Solvency II, met ervaringscijfers;
- e) het informeren van de Raad van Bestuur inzake de betrouwbaarheid en adequaatheid van de gehanteerde berekeningen voor de vaststelling van de hoogte van de technische voorzieningen en kapitaalvereisten;
- f) het controleren van de berekening van de hoogte van de technische voorzieningen en het gebruik van benaderingen als beschreven in Artikel 82 van de Solvency II Richtlijn;
- g) het geven van een oordeel over het gehanteerde acceptatiebeleid;
- h) het geven van een oordeel over de adequaatheid van de herverzekering; en
- i) het bijdragen aan de implementatie van een effectief risicobeheersysteem, interne modellen en de Own Risk and Solvency Assessment (ORSA).

Jaarlijks stelt de actuariële functie na afloop van het boekjaar een actuariële rapport op. Hierin rapporteert de actuariële functie over de bevindingen van zijn onderzoek naar de in de bovenstaande opdracht beschreven onderdelen. Daarnaast doet de actuariële functie nog aanvullende werkzaamheden in het kader van de ORSA die apart gerapporteerd worden gedurende het ORSA proces in de loop van het jaar.

De Actuariële functie is betrokken in het ORSA proces dat jaarlijks wordt uitgevoerd. Hierbij beoordeelt de Actuariële functie de gedefinieerde scenario's en de toegepaste beheersmaatregelen. De Actuariële functie controleert de verwachte gevolgen van deze scenario's voor de balans en de verlies- en winstrekening. Hiermee is de Actuariële functie in voldoende mate betrokken bij de implementatie van het risicobeheersysteem.

3.9 Uitbesteding

In de Wet financieel toezicht (Wft) en richtlijn Solvency II zijn eisen gesteld ten aanzien van uitbestedingen. Het uitbesteden van werkzaamheden brengen risico's met zich mee die van invloed kunnen zijn op de soliditeit, continuïteit en de reputatie van EOC onderlinge schepenv verzekering U.A. (EOC). EOC blijft zelf verantwoordelijk voor de uitbestede werkzaamheden en zal hiervoor beleid, procedures en beheersmaatregelen moeten instellen om hiermee de aanverwante risico's te beheersen en te blijven beheersen. De Wet financieel toezicht verstaat onder uitbesteding het volgende:

art. 1:1: Het door een financiële onderneming verlenen van een opdracht aan een derde tot het ten behoeve van die financiële onderneming verrichten van werkzaamheden:

- die deel uitmaken van of voortvloeien uit het uitoefenen van haar bedrijf of het verlenen van financiële diensten; of

- die deel uitmaken van de wezenlijke bedrijfsprocessen ter ondersteuning daarvan;

Hiermee worden naast de uitbesteding van verplichte functies (Solvency II richtlijn) ook alle functies bedoeld binnen de onderneming die fundamenteel zijn voor het uitvoeren van haar core business. Hier valt onder meer het uitbesteden van het beheer en onderhoud van de ICT, salarisadministratie en verplichte functies onder. Uitbesteding verlegt de plaats van uitvoering van werkzaamheden, maar niet de verantwoordelijkheid daarvoor. De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde bij EOC liggen.

Uitgangspunten

De Raad van Bestuur beslist, op basis van een voorstel van de desbetreffende proceseigenaar, inzake een uitbesteding of wijziging van uitbesteding, welke binnen de reikwijdte van het geaccordeerde jaarplan valt. De Raad van Commissarissen wordt over de uitbesteding geïnformeerd. Indien de (wijziging van) uitbesteding afwijkt van het jaarplan, wordt er met een notitie goedkeuring gevraagd aan de Raad van Commissarissen.

De uitgangspunten van het uitbesteden van werkzaamheden zijn:

- De uitbesteding dient de lange termijn strategie van de organisatie te ondersteunen, zoals verwoord in het strategisch plan en het daaruit voortvloeiende jaarplan.
- De uitbesteding dient te voldoen aan wet- en regelgeving.

Melding DNB

De DNB wordt geïnformeerd over voornemen van uitbesteding of wijziging van uitbesteding, vóór de daadwerkelijke invoering (Richtlijn Solvency II: art. 38 en 49).

Kwaliteit governancesysteem en belemmering toezicht

EOC gaat niet over tot uitbesteden indien dit leidt tot afbreuk aan de kwaliteit van het governancesysteem (Richtlijn Solvency II: art. 49).

EOC besteedt geen taken en werkzaamheden uit van personen die het dagelijks beleid bepalen (Raad van Bestuur). Hieronder wordt ook verstaan: het vaststellen van het beleid en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid (Bpr art. 27).

Afbreuk interne toetsing

EOC gaat niet over tot het uitbesteden van werkzaamheden indien het afbreuk doet aan de kwaliteit van de onafhankelijke interne toetsing (interne auditfunctie) (Bpr art: 17 en 28).

Belemmering toezichttaak

EOC gaat niet over tot uitbesteden indien het leidt tot afbreuk aan vermogen uitvoering toezichttaak van toezichthouders (richtlijn Solvency II: art. 49).

Risicoanalyse

Wanneer er sprake is van structurele uitbesteding, worden de risico's die hiermee samenhangen geanalyseerd (Bpr art. 23 en 29).

- Als onderdeel van de risicoanalyse wordt beoordeeld of de uitbestede activiteit een kritieke functie betreft (richtlijn Solvency II: art. 49).
- EOC gaat niet over tot uitbesteden indien het leidt tot ondermijning van de continuïteit en toereikendheid van de dienstverlening (richtlijn Solvency II: art. 49).
- Indien uit de analyse blijkt dat dit leidt tot een onnodige toename van het operationeel risico, wordt niet tot uitbesteding overgegaan (richtlijn Solvency II: art. 49).

Schriftelijke overeenkomst

Indien sprake is van structurele uitbesteding wordt in een schriftelijke overeenkomst vastgelegd (Bpr art 31):

- de onderlinge informatie-uitwisseling (afspraken over het beschikbaar stellen van informatie, indien toezichthouders ter uitvoering van hun wettelijke taak dit verzoeken);
- de mogelijkheid voor EOC om te allen tijde wijzigingen aan te brengen in de wijze waarop de uitvoering van de werkzaamheden door de derde geschiedt.
- de verplichting van de derde om de EOC in staat te stellen, blijvend te voldoen aan het bij of krachtens de wet bepaalde;
- de mogelijkheid voor de toezichthouder en interne auditfunctie om onderzoek ter plaatse te doen of te laten doen bij de derde (Richtlijn Solvency II art. 38);
- een exitstrategie (Richtlijn Solvency II art. 51), de wijze waarop de overeenkomst wordt beëindigd, en de wijze waarop wordt gewaarborgd dat EOC de werkzaamheden naar beëindiging van de overeenkomst weer zelf kan uitvoeren of door een derde kan laten uitvoeren.

Periodieke beoordeling

Indien er sprake is van structurele uitbesteding, dan wordt de uitbesteding door de desbetreffende proceseigenaar periodiek beoordeeld (Bpr art. 30).

Uitbestede processen

De volgende processen zijn uitbesteed inclusief een toelichting van de rationalisatie:

- Actuariële functie
 - o Voor uitbesteding pleit dat de actuariële functie een hoge mate van specifieke kennis en onafhankelijkheid vergt. Gezien het feit dat het geen fulltime functie voor EOC betreft is uitbesteding de reële optie. De dienstverlener is gevestigd in Nederland.
- Interne Audit functie
 - o Voor uitbesteding pleit dat de interne audit functie een hoge mate van specifieke kennis vergt. Daarnaast is onafhankelijkheid van deze functie nog in hoge mate belangrijk. Gezien het feit dat het geen fulltime functie voor EOC betreft is uitbesteding de reële optie. De dienstverlener is gevestigd in Nederland.
- ICT - Het beheren en monitoren van het netwerk van EOC
 - o EOC heeft onvoldoende capaciteit en kennis om deze werkzaamheden intern adequaat uit te voeren. De dienstverlener is gevestigd in Nederland.

- Salarisadministratie - het doen van de salarisadministratie voor EOC.
 - Er is gekozen voor uitbesteding van de salarisadministratie omdat deze samenhangt met het werken met een geavanceerd HR personeelsmanagementsysteem, waarin personeelsadministratie, salarisadministratie en de beoordelingscyclus geïntegreerd zijn. De HRM functionaris zal gezien de efficiëncy meer kunnen richten op HRM advies.
- QRT rapportage SII - het opstellen van de rapportage van de QRT's voor EOC
 - Enige jaren geleden is gekozen om gebruik te maken van Second Floor als partij die de software om QRT's te maken beschikbaar stelt.

3.10 Overige informatie

De governance van EOC is stabiel. Momenteel is geen aanvullende materiële informatie te rapporteren met betrekking tot het governancestelsel.

4 Risicoprofiel

Hieronder wordt voor elke afzonderlijke risicocategorie een kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving gegeven van:

- de blootstelling aan risico's (inclusief buitenbalansposities);
- de beoordeling van risico's;
- de risicoconcentratie;
- de risicobeheersing (gehanteerde technieken en monitoren van beheersing); en
- risicogevoeligheid (indien van toepassing).

De beschrijving heeft betrekking op de rapportageperiode als ook materiële veranderingen ten opzichte van de vorige rapportageperiode. In het onderstaande overzicht is de SCR berekening/het aan te houden kapitaal per risicocategorie opgenomen.

Tabel 9 SCR berekening met risico's per risicocategorie / aan te houden kapitaal

SCR per 31.12.2023 (in €)	EOC Solo
Renterisico	863.915
Aandelenrisico	5.066.626
Vastgoedrisico	542.500
Spreadrisico	124.077
Valutarisico	1.630.352
Concentratierisico	493.143
Diversificatie-effect	-2.385.074
Marktrisico's	6.335.539
Tegenpartij kredietrisico	1.359.707
Verzekeringstechnisch risico (schaderisico)	15.822.016
SCR ongediversificeerd	23.517.262
Diversificatie-effect	-4.327.027
BSCR	19.190.234
Operationeel risico	988.319
Belastingadjustment	-2.522.188
SCR (uit berekening)	17.656.365
Toevoeging vanuit S.25.01	0
SCR (te rapporteren)	17.656.365

4.1 Verzekeringstechnisch risico

Met verzekeringstechnisch risico wordt bedoeld het risico dat (schade)uitkeringen niet gefinancierd kunnen worden uit de premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of technische aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van het product. In het verzekeringstechnische risico is ook het risico op een zogenaamde catastrofe opgenomen. Het verzekeringstechnische risico betreft het grootste risico in de SCR berekening en leidt derhalve tot het grootste deel van het aan te houden kapitaal. De berekening van dit risico is gebaseerd op de netto premies en de omvang van de netto technische voorzieningen. In totaal bedraagt dit risico circa 36% van de som van de netto premies voor het komende jaar en de netto voorziening op balansdatum. Per saldo bedraagt het aan te houden kapitaal voor het verzekeringstechnische risico voor EOC Solo € 15,8 miljoen.

Het beleid van EOC is er op gericht om de schade-uitkeringen vanuit de premieopbrengsten te kunnen voldoen. EOC wil voor schade-uitkeringen niet afhankelijk zijn van beleggingsinkomsten. Ervaringscijfers en kennis van de branche helpen bij het vormen van een inschatting van de risico's. Voor schade-uitkeringen is deels (schades groter dan € 60.000) op basis van post voor post analyse en deels op basis van een statistische methode (schades kleiner dan € 60.000) een technische voorziening gevormd. De schadeverplichtingen van EOC hebben een onzeker karakter. Bij de bepaling van de voorziening wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de voorziening in 99,5% van de gevallen toereikend is.

Risico's betreffen met name schade aan het eigen vaartuig, schade aan derden, berging en wrakopruijing en terrorisme voor binnenvaartschepen en pleziervaartuigen die varen in (west) Europa. Risicobeheersing vindt met name plaats middels acceptatie op basis van acceptatiebeleid, monitoring van schaderatio's en herverzekeringen.

Acceptatiebeleid

Op basis van acceptatierichtlijnen worden risico's die passen bij de organisatie geaccepteerd.

4.2 Marktrisico

Het marktrisico bestaat uit:

- Renterisico
- Aandelenrisico
- Vastgoedrisico
- Spreadrisico
- Valutarisico
- Concentratierisico

Renterisico

Het renterisico heeft beperkte invloed op het resultaat en het vermogen van EOC. Het beleid is om bij verwerving van obligaties en staatsleningen een eventueel agio gelijk ten laste van het resultaat te brengen. Een eventueel disagio wordt gedurende de resterende looptijd aan het resultaat toegevoegd. Hierdoor is in feite de effectieve rente gelijk aan de nominale rente gedurende de looptijd. Aangezien deze beleggingen normaliter tot het einde van de looptijd worden aangehouden, blijft het koersrisico minimaal. Verder zijn de verzekeringsverplichtingen van de organisatie overwegend kortlopend waardoor het renterisico beperkt is. Belangrijke beheersmaatregelen zijn het beleggingsbeleid waarin ondermeer de beleggingsmix en de mate van liquide zijn van de beleggingen zijn opgenomen en de toetsing binnen het risicomanagement systeem op de uitvoering van dit beleggingsbeleid.

Ter bepaling van het renterisico worden de activa bestaande uit kasstromen uit beleggingen en de vordering uit herverzekering, betreffende het aandeel in de technische voorziening, verdisconteerd en geschokt met een 1% stijging en 1% daling van de gehele rentecurve. Dit zelfde gebeurt ook met de technische voorzieningen die onder de passiva gerubriceerd staan. De hoogste van de twee schokken wordt als renterisico aangemerkt. Per saldo zijn de rentedragende passiva iets groter dan de rentedragende activa, maar hebben de rentedragende activa een langere duration. Hierdoor is EOC gevoeliger voor een rentestijging dan een rentedaling.

Aandelenrisico

Het aandelenrisico betreft circa 36% van de waarde van de belegde aandelen.

Vastgoedrisico

Het vastgoedrisico bedraagt 25% van de waarde van het terreinen en gebouwen. Het vastgoed voor EOC betreft vrijwel geheel vastgoed voor eigen gebruik. Het belang ten opzichte van het geheel aan beleggingen is beperkt en de risico's derhalve ook.

Spreadrisico

Met spreadrisico binnen een beleggingsportefeuille wordt bedoeld het risico dat een belegging niet terugbetaald wordt. Dit risico wordt beperkt doordat belegd wordt bij Nederlandse debiteuren, met minimaal een A-rating. In tabel 3 in hoofdstuk 2.4 zijn de obligaties opgenomen. Op basis van de uitgevoerde ORSA is de kans dat EOC niet voldoet aan de intern gestelde solvabiliteitseis van de SCR klein.

Valutarisico

Als gevolg van het) beleggen in aandelen wordt een valutarisico gelopen. Voor diversificatie is dit aanzienlijk, echter in de diversificatie in het marktrisico wordt dit effect grotendeels weer tenietgedaan.

Concentratierisico

Het concentratierisico is van toepassing bij EOC omdat de drempel van 3% van de waarde van de obligaties en 10% van de waarde van het vastgoed wordt overschreden.

4.3 (Tegenpartij) Kredietrisico

Dit betreft het kredietrisico dat EOC loopt. Bij EOC bestaat dit risico voornamelijk uit "type 1 risico". Dit betreft voornamelijk het risico dat banken de aan hen toevertrouwde middelen op bankrekeningen niet terug kunnen betalen. In de praktijk blijkt dit risico in Nederland tot nu toe gelukkig mee te vallen. Daarnaast betreft het "type 2 risico". Dit betreft het risico op het niet betalen van vorderingen op ondermeer leden, verzekerden en tussenpersonen. De medewerkers van de financiële afdeling bewaken de tijdige betalingen door leden, verzekerden en tussenpersonen. Bij achterstand in betalingen wordt direct tot actie overgegaan. Historische cijfers wijzen uit dat het gevoerde beleid succesvol is, dat tijdig betaald wordt en dat het risico beperkt is.

Het aan te houden kapitaal voor het tegenpartij risico voor diversificatie bedraagt voor "type 1 risico" (banken, herverzekeraars) voor EOC € 1,2 miljoen en "type 2 risico" (leden, verzekerden, tussenpersonen en hypotheekfondsen) € 0,3 miljoen.

Kredietrisico herverzekering

Herverzekeringen zijn een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering van de organisatie. Indien er veel grote schades zijn, zal er ook meer geclaimd worden bij herverzekeraars en nemen de vorderingen op herverzekeraars navenant toe. Om het risico op wanbetaling door herverzekeraars te beperken worden de herverzekeringscontracten hoofdzakelijk gesloten op Lloyd's in Londen bij verzekeraars met minimaal een A-rating. Voor het contract van 2023 en 2024 is 41% buiten Lloyds om getekend. De betreffende herverzekeraars voldoen wel aan de eis met betrekking tot haar rating. Op basis van de uitgevoerde ORSA is de impact van dit risico aanwezig maar beperkt.

Kredietrisico liquide middelen

Gegeven de omvang van de post liquide middelen is het kredietrisico in beginsel groot. Om dit risico te beperken staan de liquide middelen uit bij diverse Nederlandse banken, waarvan het merendeel minimaal een A-rating heeft. Op basis van de uitgevoerde ORSA is de impact van dit risico aanwezig.

Kredietrisico vorderingen op leden, verzekerden en tussenpersonen

Aan het begin van het jaar wordt de post debiteuren uit hoofde van de prolongatie opgenomen. Dit betekent op dat moment dan ook een hoge stand van post debiteuren. Gedurende het jaar neemt de post debiteuren af.

Operationeel risico

Dit bedraagt 3% van de premie over het boekjaar.

4.4 Liquiditeitsrisico

Dit is het risico dat EOC niet de mogelijkheid heeft om de financiële middelen te verkrijgen die nodig zijn om aan de (verzekerings)-verplichtingen te voldoen. Dit zou kunnen voorkomen doordat er te weinig liquide middelen aanwezig zijn en de beleggingen niet of niet tegen een reële waarde verkocht kunnen worden. EOC beperkt dit risico door slechts in frequent verhandelde obligaties en staatsleningen te beleggen. Ook zijn er met de herverzekeraars afspraken gemaakt over het betalen van voorschotten in grote schadegevallen. Daarnaast heeft EOC in haar beleggings- en liquiditeitsbeleid op basis van historische gegevens vastgelegd hoeveel er minimaal aan liquide middelen aanwezig dient te zijn. De liquiditeitspositie wordt continu door de financiële afdeling bewaakt. Per saldo is dit risico beperkt.

4.5 Operationeel risico

Gegeven de hoeveelheid aan processen is een operationeel risico aanwezig. Om dit risico te beperken zijn alle belangrijke interne processen zoals acceptatie, schadeafwikkeling, financiële transacties en ICT beschreven. Tevens zijn key-controls opgesteld die op regelmatige basis onder de verantwoordelijkheid van de proceseigenaren uitgevoerd worden. De compliance-officer en de internal audit doen deelwaarnemingen op deze controles en rapporteren en bespreken de uitkomst met het Bestuur waarna desgewenst acties worden bepaald. Per saldo is de inschatting dat het resterende operationeel risico aanwezig is, maar financieel beperkt is.

4.6 Andere materiële risico's

Kasstroomrisico

Dit is het risico dat toekomstige kasstromen, verbonden aan een monetair financieel instrument, zullen fluctueren in omvang. Als gevolg van het beleggingsbeleid kan dit risico als zeer gering worden beschouwd. Aangezien er voor het grootste gedeelte wordt belegd in vrij verhandelbare staatsleningen en obligaties.

Omgevingsrisico

Het risico als gevolg van buiten de instelling of groep komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat. De organisatie volgt de marktontwikkelingen op de voet en kan indien nodig direct op veranderingen inspelen. Het schaderisico dat veroorzaakt wordt door natuurrampen of andere extreme gebeurtenissen wordt opgevangen door een evenementendekking in het herverzekeringscontract.

Uitbestedingsrisico

Het risico dat de continuïteit van (een deel van) de bedrijfsvoering of de reputatie in gevaar komt als gevolg van fouten of nalatigheden van een partij waaraan EOC en haar dochters werkzaamheden hebben uitbesteed. Dit risico is zeer gering omdat bijna alle primaire bedrijfsprocessen door eigen medewerkers worden uitgevoerd. Indien werkzaamheden of bedrijfsprocessen worden uitbesteedt,

dient aan onderstaande uitgangspunten, zoals vastgelegd in het uitbestedingsbeleid, te worden voldaan:

- de uitbesteding dient te voldoen aan wet- en regelgeving;
- wanneer er sprake is van structurele uitbesteding, worden de risico's die hiermee samenhangen geanalyseerd;
- EOC gaat niet over tot uitbesteden indien het leidt tot ondermijning van de continuïteit en toereikendheid van de dienstverlening;
- indien uit de analyse blijkt dat dit leidt tot een onnodige toename van het operationeel risico, wordt niet tot uitbesteding overgegaan.

ICT-risico

ICT-systemen zijn een belangrijk onderdeel in de bedrijfsvoering van EOC. In de afgelopen jaren is met de investering in geautomatiseerde klantprocessen dit belang verder toegenomen. Tegelijkertijd zijn de cyber-risico's ook sterk toegenomen. Om deze risico's te beheersen heeft EOC een "Chief Information Security Officer" (CISO) aangesteld, die aan de hand van "Good Practice" vanuit "De Nederlandsche Bank" een "Control Framework" heeft opgesteld, waarin de risico's en de bestaande beheersmaatregelen zijn opgenomen en aanvullend nieuwe beheersmaatregelen zijn voorgesteld. In lijn met de "Digital Operational Resilience Act" (DORA), heeft EOC zich ten doel gesteld om al deze risico's goed te beheersen. Dit geldt ook en vooral voor de uitbesteding van het netwerk.

Integriteits- en juridisch risico

Hieronder wordt onder andere verstaan het risico dat de integriteit van de organisatie wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen. Om dit risico te beheersen zijn:

- procedures ingericht voor het screenen van nieuwe medewerkers;
- functiescheidingen doorgevoerd;
- vierogen principes toegepast;
- gedragscodes ingevoerd.

Ook loopt de organisatie het risico in rechte te worden aangesproken indien de maatschappij niet voldoet aan de wettelijk verplichte bepalingen. De interne compliance-officer draagt samen met het Bestuur zorg voor de naleving van de verplichte wettelijke bepalingen. Periodiek brengt de compliance-officer aan het Bestuur en de Raad van Commissarissen verslag uit van de gehouden interne audits. Om een goed oordeel omtrent de hoogte van het (resterende) integriteits- en juridische risico te krijgen, dit ook naar aanleiding van de beoordeling van de integriteitrisicoanalyse in de financiële sector door DNB, is een nadere integriteitrisicoanalyse uitgevoerd en zijn de aanwezige beheersmaatregelen opnieuw beoordeeld worden op effectiviteit en toereikendheid en indien nodig aangepast.

4.7 Stresstests en gevoeligheidsanalyses

Stresstests worden uitgevoerd in het ORSA proces. In het hoofdstuk over de ORSA staat toegelicht hoe deze tot stand komen. In de voorgaande paragrafen over de risicocategorieën zijn daar waar van toepassing de uitkomsten van de ORSA opgenomen.

4.8 Elke andere bekendmakingen

Jaarlijks worden de strategische risico's herijkt. Het bepalen van strategische risico's, en de daaraan gekoppeld beheersmaatregelen, is een essentieel onderdeel om meer zekerheid te hebben bij het bereiken van de strategische doelstellingen van de organisatie. Daarnaast is het bepalen van de

strategische risico's een belangrijk onderdeel vanuit het principe van goed ondernemingsbestuur en de hiervoor geldende wet- en regelgeving.

Bij het herijken van de strategische risico's en de (operationele) risicobereidheid nemen de RvB en de overige deelnemers aan de herijksessie de volgende zaken in acht:

- a) veranderingen in de externe omgeving
- b) substantiële verhogingen van zakelijke activiteiten
- c) historie van operationele verliezen
- d) de kwaliteit van de beheersingsomgeving
- e) de effectiviteit van het risicomanagement of risicomitigatie strategieën
- f) de frequentie van aantal of aard van limietoverschrijdingen

5 Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

In dit hoofdstuk worden de waarderingmethoden die zijn gebruikt bij het opstellen van de Solvency II balans toegelicht. Onder Solvency II wordt voor het tonen van de financiële positie van de verzekeraar uitgegaan van de marktwaardes. In sommige gevallen betekent dat een afwijking van de grondslagen die zijn gehanteerd in de jaarrekening.

Het gebruik van IFRS is niet verplicht, maar de filosofie achter IFRS wordt onder Solvency II als een goed uitgangspunt beschouwd. Voor het waarderen van de activa en passiva zijn in de Solvency II Level 1 Kaderrichtlijn de volgende uitgangspunten gedefinieerd (artikel 75):

- Activa worden gewaardeerd tegen het bedrag waarvoor ze kunnen worden verhandeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn;
- Passiva worden gewaardeerd tegen het bedrag waarvoor ze kunnen worden overgedragen of afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn.

Tevens is rekening gehouden met artikelen 9 tot en met 16 van de gedelegeerde verordening.

In het onderstaand overzicht wordt de balans op basis van beide (jaarrekening en Solvency II/marktwaarde) grondslagen getoond. Tevens worden de verschillen ingedeeld naar “Herrubricering” dan wel “Herwaardering”. In de onderliggende paragrafen wordt de waardering van de verschillende balansposten toegelicht indien de waardering afwijkt tussen de jaarrekening (BW) en Solvency II. De overzichten sluiten aan bij de QRT S.02.01.

Tabel 10 Jaarrekening (BW) balans en Solvency II balans EOC Solo per 31 december

Activa (x € 1.000)	BW2	Solvency II	Mutatie BW2 / Solvency II	Herrubri-cering	Herwaar-dering
Overige immateriële activa	21	0	-21	0	-21
Gebouwen eigen gebruik	2.320	2.170	-150	0	-150
Beleggingen	29.648	29.396	-252	74	-326
Gebouwen en terreinen	0	0	0	0	0
Deelnemingen	873	873	0	0	0
Aandelen	10.928	10.928	0	0	0
Obligaties	17.847	17.595	-252	74	-326
Deposito's	0	0	0	0	0
Hypotheekfondsen	6.323	6.323	0	0	0
Techn. voorziening herverz.	0	9.509	9.509	10.047	-538
Vordering op herverzekering	6.380	6.380	0	0	0
Overige vorderingen	1.054	1.054	0	0	0
Overige activa	16.172	16.098	-74	-74	0
Liquide middelen	14.555	14.555	0	0	0
Overige activa	1.617	1.543	-74	-74	0
Totaal activa	61.918	70.930	9.012	10.047	-1.035
Passiva (x € 1.000)	BW2	Solvency II	Mutatie BW2 / Solvency II	Herrubri-cering	Herwaar-dering
Eigen vermogen	36.915	40.740	3.825	0	3.825
Overige reserves	32.945	36.770	3.825	0	3.825
Waarborgkapitaal	3.970	3.970	0	0	0
Bruto Technische voorziening	30.612	24.421	-6.191	0	-6.191
Best estimate	30.612	23.037	-7.575	0	-7.575
Risicomarge	0	1.384	1.384	0	1.384
Techn. voorziening herverz.	-10.047	0	10.047	10.047	0
Pensioenvoorziening	0	1	1	0	1
Overige voorzieningen	1.285	2.615	1.330	0	1.330
Kortlopende schulden	3.153	3.153	0	0	0
Totaal passiva	61.918	70.930	9.012	10.047	-1.035

5.1 Activa

Per balanspost die onder Solvency II waardering afwijkt van de BW waardering (jaarrekening), staat hieronder een toelichting op de waardering onder Solvency II.

Immateriële vaste activa

Onder Solvency II worden net als onder Solvency I immateriële vaste activa op nihil gewaardeerd. In de jaarrekening worden deze gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met cumulatieve afschrijvingen.

Gebouwen (eigen gebruik)

Terreinen en gebouwen dienen op marktwaarde op de balans te staan voor waardering onder Solvency II. Hiervoor gebruikt EOC een periodieke taxatie. In de jaarrekening zijn deze gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen.

Beleggingen

In Solvency II worden alle beleggingen op reële waarde gewaardeerd. De verschillen met de jaarrekening grondslagen betreffen:

- Obligaties worden volgens Solvency II gewaardeerd tegen reële waarde en in de jaarrekening tegen amortisatiewaarde, waarbij een eventueel agio gelijk ten laste van het resultaat wordt gebracht.
- Lopende interest over de obligaties is geboekt onder overlopende activa op de balans op jaarrekeninggrondslag. Voor de presentatie onder Solvency II dient deze post gerubriceerd te worden naar obligaties.
- Gebouwen (niet eigen gebruik) worden onder Solvency II tegen reële waarde gewaardeerd. In de jaarrekening zijn deze gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen.

In de beleggingen worden bij EOC Solo ook de aandelen betreffende de strategische deelnemingen verantwoord. Deze deelnemingen zijn strategisch omdat ze nauw verbonden zijn met de strategie van EOC. De deelnemingen betreffen:

2. EOC Expertise B.V.
3. Van Pelt & Co B.V.
4. EOC Verzekeringsadvies B.V.
5. EOC Scheepsrecht B.V.

Vordering herverzekering

- De vordering herverzekering betreft het bedrag dat geclaimd kan worden bij de herverzekeraar omdat de schade is afgewikkeld of omdat er inmiddels meer schade is uitgekeerd dan het eigen behoud.
- Voor waardering van de vordering op herverzekeraars onder Solvency II worden de toekomstige vorderingen contant gemaakt om deze op marktwaarde te presenteren. Dit betreft het gedeelte herwaardering.

Herverzekering - aandeel in de technische voorziening

Deze post wordt in het volgende hoofdstuk nader toegelicht. In de jaarrekening is deze post opgenomen bij de technische voorzieningen op de passivazijde van de balans. In de Solvency II balans en ook in bijgaande tabellen daarentegen op de activazijde van de balans.

5.2 Technische voorzieningen

EOC stelt zich ten doel om met haar leden op onderlinge grondslag verzekeringsovereenkomsten aan te gaan. De maatschappij kan ook verzekeringsovereenkomsten met niet leden sluiten. EOC wil te allen tijde aan haar verplichtingen richting de leden en verzekerden kunnen voldoen. EOC hanteert een prudent voorziensbeleid waarmee voorkomen wordt dat in enig jaar de technische voorziening ten koste van de deelgenoten en verzekerden aangepast dient te worden.

5.2.1 Doel van een technische voorziening

De technische voorziening bij een verzekeringsmaatschappij is het vermogen wat naar verwachting nodig is om aan alle lopende verzekeringsverplichtingen te kunnen voldoen.

5.2.2 Wettelijke eisen

Wettelijke eisen aan een technische voorziening van een schadeverzekeraar

- Besluit prudentiële regels Wft, hoofdstuk 12 artikel 114 t/m 121
- Wet op het Financieel Toezicht, artikel 3:67 en 3:135
- Richtlijn 2009/138/EG (Solvency II), artikel 76 t/m 86
- Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014 tot aanvulling van Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II): Hoofdstuk 3 Voorschriften voor technische voorzieningen.
- Richtsnoeren voor de waardering van technische voorzieningen.

Kort samengevat regelen deze artikelen dat een verzekeraar toereikende technische voorzieningen aan dient te houden om aan haar toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Het betreft verplichtingen die voortkomen uit aangegane overeenkomsten inclusief vernieuwing en verlenging van overeenkomsten voor zover deze niet opzegbaar zijn door de verzekeraar.

In de technische voorziening dienen opgenomen te zijn:

- a. De voor de balansdatum ontstane schaden of verplichtingen tot uitkering die zijn gemeld en nog niet zijn afgewikkeld. In afwijking van de richtlijnen onder Solvency II gebeurt dit op netto basis. De reden is dat de claims die volgen uit het herverzekeringsprogramma incidenteel van aard zijn en met name de complexere claims betreffen. Daarom wordt herverzekering afzonderlijk behandeld.
- b. De voor de balansdatum ontstane schaden of verplichtingen tot uitkering die nog niet zijn gemeld.
- c. De risicomarge: de risicomarge is zodanig dat de waarde van de technische voorzieningen gelijk is aan het bedrag dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar verwachting zouden vragen voor de overname en de nakoming van de verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen.
- d. De kosten die verband houden met de afwikkeling van schaden of uitkeringen;
- e. De in verband met schaden of uitkeringen te verwachten baten uit subrogatie en de verkrijging van de eigendom van verzekerde zaken.

5.2.3 **Beleid ten aanzien van reserveringen**

Bij het maken van reserveringen voor de technische voorziening worden uitgangspunten gehanteerd. De voorziening wordt zodanig gevormd dat deze niet afhankelijk is van inkomsten uit de toekomstige voortzetting van het verzekeringsbedrijf. Hierbij vallen onder toekomstige voortzetting de contracten die nog niet zijn aangegaan. Op deze manier kan afwikkeling van lopende schades ook bij (eventuele) stopzetting van het verzekeringsbedrijf worden gewaarborgd.

Voor voorzieningen met een schadelast hoger dan het grensbedrag geldt de post voor post reserveringsmethode. De bepaling van de best estimate schadelast voor deze categorie claims vindt individueel plaats op basis van worst case scenario, waarbij onder andere regres geen onderdeel hierin vormt. Voor de voorziening voor claims met een verwachte schadelast lager dan het grensbedrag geldt de statistische methode gebaseerd op betalingen. Om de risicohouding van EOC te reflecteren geldt voor de bepaling van de voorziening een betrouwbaarheidspercentage van 99,5%.

5.2.4 **Gekozen methodiek**

De voorziening voor te betalen schaden mag op twee manieren worden vastgesteld:

- Afzonderlijke of post voor post methode.
De voorziening wordt voor elke schade afzonderlijk bepaald.
- Statistische methoden op basis van ervaringscijfers.
Indien de aard van de overeenkomst het toelaat en indien deze methoden naar verwachting dezelfde resultaten opleveren als de afzonderlijke methode.

De potentiële schaden van EOC zijn zeer uiteenlopend van aard en omvang. Zo heeft EOC te maken met relatief eenvoudige cascoschades aan de bij haar verzekerde schepen maar ook met gecompliceerde aanvaring aansprakelijkheidschaden in binnen- en buitenland. Voor de hoogte van de voorzieningen onder Solvency II en de schades kleiner dan € 60.000 in de jaarrekening maakt EOC gebruik van statistische methoden op basis van ervaringscijfers, voor de complexere schades in de jaarrekening hanteert EOC de post voor post methode. Om de risicohouding van EOC te reflecteren wordt de verwachte schadelast bepaald op basis van een worst case benadering.

In de Omnibus directive voor Solvency II is de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van overgangsregelingen voor de bepaling van de rentevoet en de technische voorziening. Gegeven de beperkte impact van de keuze van rentevoet op de hoogte van de technische voorziening wordt er om de volgende redenen geen gebruik gemaakt van deze overgangsregeling:

- de relatief korte afwikkelingsperiode en
- de administratieve belasting bij het hanteren van de overgangsregeling voor de bepaling van de rentevoet.

Er wordt ook geen gebruik gemaakt van de overgangsregeling voor de bepaling van de technische voorziening, omdat de impact naar verwachting niet opweegt tegen de administratieve belasting.

5.2.5 Opbouw van de technische voorziening

De technische voorziening van EOC bestaat uit verschillende componenten. Hierbij worden de kasstromen samenhangend met premies, schadebetalingen, herverzekeringspremies, herverzekeringssuitkeringen en kosten meegenomen, inclusief verwachte toekomstige ontwikkelingen en onzekerheden. Er geldt dat de door EOC gevoerde producten geen contractuele opties of financiële garanties kennen. De onderkende componenten zijn:

- **Premievoorziening:**
Deze voorziening heeft betrekking op toekomstige schadegebeurtenissen die worden gedekt door verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen die binnen de contractgrens vallen.
- **Voorziening voor te betalen schaden:**
Schadegevallen die voor de balansdatum zijn ontstaan en gemeld maar nog niet zijn afgewikkeld. Deze schades worden ten behoeve van de jaarrekening voor schades groter dan € 60.000 volgens de post voor post methode vastgesteld. Voor schades kleiner dan € 60.000 wordt de voorziening in de jaarrekening bepaald op basis van een statistische methode op basis van ervaringscijfers. Ten behoeve van Solvency II geldt een statistische methode op basis van ervaringscijfers inclusief een compensatiefactor om de kans op extra (premie)naheffing aan de leden te mitigeren.
- **Schadebehandelingskosten:**
Kosten die verband houden met de afwikkeling van schaden. Hierin is onder andere begrepen de interne Schadebehandelingskosten zoals:
 - o kosten eigen schadeafdeling;
 - o kosten financiële afdeling;
 - o overige personeelskosten;
 - o kantoorkosten.

Branche en homogene risicogroepen

EOC heeft verzekeringsverplichtingen die vallen onder de branche “Rechtsbijstand” en “Verzekeringen voor schepen, luchtvaartuigen en andere transportmiddelen”. EOC onderkent twee afdelingen: beroepsvaart en pleziervaart. Monitoring en vaststelling van de premies en schades vindt plaats per afdeling. De bepaling van de voorzieningen sluit naadloos hierop aan door twee homogene risicogroepen te onderkennen. Hierdoor geldt een gelijke risicogebaseerde aanpak in premievaststelling, monitoring, reservering en herverzekering.

Data

De benodigde data voor het bepalen van de technische voorzieningen zijn afkomstig uit het polisadministratiesysteem en het financiële administratiesysteem. In de berekeningen voor de technische voorzieningen vinden geen verrijkingen van de data plaats.

Toekomstige beheeractiviteiten

Bij de bepaling van de technische voorzieningen worden gevolgen van toekomstige beheeractiviteiten niet meegenomen.

Polishoudergedrag en verval risico

De looptijd van een verzekering bedraagt 1 jaar (binnenvaart) of 1 maand (pleziervaart). Opzegging gedurende de looptijd is contractueel niet mogelijk, noch door verzekeraar, noch door

verzekeringnemer. Gegeven de contractsduur komt royering alleen voor bij de binnenvaart. Royering vindt plaats:

- als de verzekerde stopt met premiebetaling;
- bij verkoop van het binnenvaartschip.

Op basis van historie betreft het hier circa 6% van de portefeuille. Gecombineerd met een combined ratio van bijna 100% is de financiële impact van royering op de winstgevendheid van de portefeuille zeer beperkt.

Rentetermijnstructuur

De rentetermijnstructuur die voor de discontering gehanteerd wordt, wordt gepubliceerd door EIOPA. Voor de discontering wordt de rentetermijnstructuur zonder volatiliteitsaanpassing (VA) gehanteerd. De redenen hiervoor zijn:

- de beleggingsportefeuille van EOC is niet in overeenstemming met de referentieportefeuille, op basis waarvan de hoogte van de VA maandelijks wordt bepaald;
- de uitloop van een schade is relatief kort, waardoor het effect van discontering beperkt is;
- omdat de VA maandelijks wijzigt, kan dit leiden tot extra beweging in de hoogte van de marktwaarde van de verplichtingen.

De Omnibus directive voor Solvency II biedt de mogelijkheid om gebruik te maken van overgangsregelingen voor de bepaling van de rentevoet en de technische voorziening.

Gegeven de beperkte impact van de keuze van de rentevoet op de hoogte van de technische voorziening wordt om de volgende redenen geen gebruik gemaakt van deze overgangsregeling:

- de relatief korte afwikkelingsperiode en
- de administratieve belasting bij het hanteren van de overgangsregeling voor de bepaling van de rentevoet.

Er wordt ook geen gebruik gemaakt van de overgangsregeling voor de bepaling van de technische voorziening, omdat de impact naar verwachting niet opweegt tegen de administratieve belasting.

Additionele informatie s.17.01.b Non-life Technical Provisions EOC

In reporting template s.17.01.b wordt de technische voorziening verdeeld naar branche:

- Onder branche Marine, aviation and transport vallen bij EOC de producten casco binnenvaart en casco pleziervaart.
- Onder branche Marine, aviation and transport valt bij DOV het product casco pleziervaart.

Wijzigingen ten opzichte van vorig jaar

Ten opzichte van de vorige periode zijn de volgende aanpassingen in de rapportages verwerkt:

- In de jaarrekeningcijfers van 2023 is een last uit hoofde van de schattingswijziging ad € 0,6 miljoen voor belasting opgenomen. De schattingswijziging heeft betrekking op het verhogen van de grens tussen bulk en grote schades. Als deze niet was mee genomen was de schade in 2023 € 0,6 miljoen lager geweest.

5.3 Overige Voorzieningen

Dit betreft de waardering van de belastingvoorziening die wijzigt als gevolg van de herwaardering van de balansposten van BW naar Solvency II.

5.4 Alternatieve methodes voor waardering

Alleen voor de bepaling marktwaardes van de gebouwen (voor eigen gebruik) wordt gebruik gemaakt van een alternatieve methode van waardering.

- Voor de gebouwen eigen gebruik betreft het de marktwaarde vrij van huur en gebruik. Deze marktwaarde wordt eens in de drie jaar bepaald als “het geschatte bedrag waarvoor een object op taxatiedatum zou worden overgedragen door een bereidwillige verkoper aan een bereidwillige koper in een marktconforme transactie, na behoorlijke marketing, waarbij de partijen geïnformeerd, zorgvuldig en zonder dwang hebben gehandeld”.
- Voor het gebouw niet voor eigen gebruik gaat het om de marktwaarde in verhuurde staat.

De laatste externe waarderingen dateren van oktober 2023 uitgevoerd door een register taxateur overeenkomstig de voorwaarden van de NVM/Bedrijfs Onroerend Goed.

5.5 Overige informatie

Het eigen vermogen in de Solvency II balans wijkt af van het eigen vermogen in de jaarrekening als gevolg van de verschillende waardering van de balansposten in de Solvency II balans en de balans in de jaarrekening. Het eigen vermogen wordt nader toegelicht in hoofdstuk 6.

EOC verwacht in de toekomst geen significante wijzigingen in de waardering van haar balansposten onder Solvency II. Hierdoor is andere materiële informatie met betrekking tot de voor solvabiliteitsdoeleinden gehanteerde waardering niet van toepassing.

6 Kapitaalbeheer

Dit hoofdstuk bevat Informatie over de doelstellingen, gedragslijnen en processen van de onderneming bij het beheer van haar eigen vermogen, met inbegrip van informatie over de voor de bedrijfsplanning gehanteerde tijdshorizon en over alle materiële wijzigingen in de loop van de rapportageperiode.

6.1 Kapitaalbeleid

Het risico van een kapitaaltekort is één van de grootste risico's die EOC groep loopt. Een gedegen kapitaalbeleid behoort tot de kern van een beheerste bedrijfsvoering en is de resultante van een goed risicobeheer. Het kapitaalbeleid is onderdeel van de ORSA procedure. Op het kapitaalbeleid is dezelfde governance (goedkeuring beleid en verspreiding) van toepassing als op de ORSA procedure. Het kapitaalbeleid is goedgekeurd in de Raad van Commissarissen van november 2023.

EOC is verplicht in de jaarstaten te rapporteren welke solvabiliteit zij zelf noodzakelijk acht gegeven haar risicoprofiel.

Jaarlijks wordt het kapitaalbeleid door de Raad van Bestuur gereviseerd. Daarnaast voeren de sleutelfunctionarissen RMF, IA en Actuarieel), ieder vanuit zijn/haar specialisme, in het kader van de review op de ORSA tevens jaarlijks een review uit op het kapitaalbeleid.

Aspecten die een rol hebben gespeeld bij de bepaling van de interventieladder:

- Normen liggen ruim boven de interventiegrenzen van DNB.
- Normen zijn hoog genoeg om vertrouwen van de markt in EOC groep te waarborgen.
- Normen zijn hoog genoeg om vertrouwen van de toezichthouders in EOC groep te waarborgen.
- Normen zijn hoog genoeg om vertrouwen van de leden in EOC groep te waarborgen.
- Normen zijn hoog genoeg om onverwachte tegenvallers op te vangen en dat EOC haar zelfstandigheid kan bewaren.
- Normen zijn hoog genoeg rekening houdende met het feit dat EOC beperkte mogelijkheden heeft of het niet wenselijk vindt om direct aanvullend kapitaal te genereren.

EOC heeft een interventieladder opgesteld om de solvabiliteitsratio te beoordelen. Deze interventieladder is in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 11 ladder kapitaalbeleid

ruimte voor:			
- premieresitutie			
- meer risicobereidheid			
Maximale norm 300%		€ 49,2 miljoen	
Gewenste norm 200%		€ 32,8 miljoen	
Interne norm 162,5%		€ 26,7 miljoen	
Minimale norm 100%		€ 16,4 miljoen	
Herstelplan DNB			

Uit de interventieladder blijkt dat EOC een hogere solvabiliteit hanteert dan wettelijk noodzakelijk is. De redenen hiervoor zijn de lage risicobereidheid, dat EOC zekerheid wil bieden voor haar leden en het imago van solvabele verzekeraar (conform de verwachtingen van de leden) wil behouden. Bij het bepalen van de grenzen zijn alle materiële risico's meegenomen.

Daarnaast is in de afgelopen jaren gebleken dat de solvabiliteitsratio enigszins volatiel is geweest door wijzigingen in wetgeving en beleid. Ook kan in stresssituaties de volatiliteit toenemen als gevolg van ondermeer een toenemend schaderisico. (bron ORSA). Er zijn geen materiële risico's die niet adequaat tot uiting komen in de solvabiliteitseis. De treden in de interventieladder zijn als volgt vastgesteld. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat ieder van de onderstaande gebeurtenissen plaats vinden in één jaar:

1. Beleggingsrisico:

- Door een marktschok welke eens in de 25 jaar verwacht mag worden dalen de beleggingen (aandelen, obligaties, hypotheekfondsen en vastgoed) met 20%.

2. Schaderisico:

- Door een schadeschok welke eens in de 25 jaar verwacht mag worden stijgt de netto schadelast in enig jaar met 17%.

Bovenstaand scenario zorgt voor een daling van de solvabiliteitsratio van circa 63%.

De 162,5% - noodzakelijke solvabiliteit

In het geval de solvabiliteit van EOC voldoet aan de grens van de noodzakelijke solvabiliteit en geen management acties zijn toegepast, dan vindt de RvB van EOC het acceptabel dat de kans bestaat dat de solvabiliteit van EOC eens in de 25 jaar naar de van 100% daalt. Dit betekent dat vanuit de 200% startpositie de RvB het acceptabel vindt dat eens in de 200 jaar de solvabiliteitsratio naar 100% daalt.

De 200% - minimaal gewenste solvabiliteit

In het geval de solvabiliteit van EOC voldoet aan de grens van de minimaal gewenste solvabiliteit en geen management acties zijn toegepast, dan vindt de RvB van EOC het acceptabel dat de kans bestaat dat de solvabiliteit van EOC eens in de 25 jaar onder grens van noodzakelijke solvabiliteit van 162,5% uitkomt.

300% - maximaal gewenste solvabiliteit

Het vierde niveau –de maximale solvabiliteitsnorm (300% SCR-ratio) –ligt zodanig boven de noodzakelijk geachte solvabiliteit, dat bij kapitaal boven deze solvabiliteit gesproken kan worden van kapitaal dat niet meer tot doel heeft om (operationele) ondernemingsrisico's te dekken. In dat geval is er beleidsruimte om premie te restitueren of de risicobereidheid te laten toenemen.

6.2 Eigen vermogen

Solvency II verdeelt het eigen vermogen in drie tiers. EOC heeft alleen tier 1 eigen vermogen. In deze paragraaf staat een toelichting over de structuur, omvang en kwaliteit van het kernvermogen.

Het eigen vermogen is op Solvency II grondslagen (marktwaarde) en jaarrekening grondslagen bepaald. In hoofdstuk 5 zijn de verschillen toegelicht. Het verschil bedraagt € 3,8 miljoen. Het belangrijkste verschil in de waardering betreft de technische voorziening. Drie andere verschillen betreffen de waardering van de obligaties, de waardering van vastgoed eigen gebruik en de opname van de pensioenvoorziening onder de solvency II.

Tabel 12 met balansverschillen tussen BW en SII eigen vermogen EOC

Eigen vermogen (x € 1.000)	Waardering BW2 EOC	Waardering Solvency II EOC
Overige reserve	32.945	36.770
Waarborgkapitaal	3.970	3.970
Totaal eigen vermogen	36.915	40.740

Overige reserve en solvabiliteitspositie per 31 december

Het eigen vermogen op jaarrekeninggrondslag (BW) van EOC bedraagt € 36,9 miljoen (€ 34,9 miljoen). De aanwezige solvabiliteit op basis van de Solvency II grondslagen van EOC Solo bedraagt € 40,7 miljoen (€ 38,4 miljoen). De solvabiliteitseis op basis van Solvency II voor EOC Solo bedraagt € 17,7 miljoen (€ 16,4 miljoen). De solvabiliteitsratio op basis van Solvency II bedraagt derhalve 231% (233%).

Overige reserve

De overige reserve is onder Solvency II hoger dan in de jaarrekening. Dit komt doordat de waardering van de technische voorziening onder Solvency II lager is dan in de jaarrekening. Hier komt bij dat de waarde van de obligaties onder Solvency II hoger is dan in de jaarrekening. De stijging in overige reserve wordt bij EOC deels teniet gedaan door het waarderen van de gebouwen op marktwaarde. Deze hebben onder Solvency II een lagere waardering dan in de jaarrekening. De overige reserve muteert met de winst of het verlies dat gemaakt is in het boekjaar.

Waarborgkapitaal

Het inleggeld is alleen van toepassing bij het lidmaatschap van EOC. Het inleggeld bij de beroepsvaart wordt opgebouwd in gelijke termijnen in acht jaar en bedraagt maximaal € 4.250. Het maximum is afhankelijk van de hoogte van de verzekerde som van het vaartuig in de beroeps- en pleziervaart en het tonnage in de beroepsvaart. In geval van beëindiging wordt de waarborgsom direct teruggestort. Eventueel nog openstaande premie wordt verrekend. Indien de solvabiliteitsmarge niet voldoet aan het wettelijk voorgeschreven minimum of indien gehele of gedeeltelijke terugbetaling van één of meer aandelen in het waarborgkapitaal ten gevolge zou hebben dat de solvabiliteitsmarge beneden het wettelijke voorgeschreven minimum zou dalen, zal slechts een zodanig bedrag worden terugbetaald, dat de solvabiliteitsmarge aan het wettelijke voorgeschreven minimum blijft voldoen. (Artikel 26 lid 4 van de statuten)

Het gestorte waarborgkapitaal is tier 1 kapitaal en is onderdeel van het kernvermogen omdat het permanent beschikbaar en achtergesteld is. (conform artikel 88 van de Solvency II richtlijn). Het nog niet gestorte deel van het waarborgkapitaal wordt niet verantwoord. (conform artikel 94 lid 1 van de Solvency II richtlijn). Over het waarborgkapitaal wordt geen rente berekend. In 2023 is het waarborgkapitaal toegenomen met € 19.000. (2022: - € 255.000). Dit is het gevolg van de mutatie in de vloot waarbij voor nieuwe leden het waarborgkapitaal in acht jaar wordt opgebouwd, maar bij vertrekkende leden het kapitaal ineens wordt uitgekeerd.

Suppletiebijdrage

Op grond van de statuten artikel 28 kan EOC een tekort op de premie in rekening brengen bij haar leden. Volgens de richtlijn moet een dergelijke vordering meegenomen worden als Tier 2 kapitaal. EOC heeft een groot gedeelte van haar risico's echter herverzekerd, waardoor per saldo de resterende risico's op grote tekorten beperkt zijn en er in de praktijk geen gebruik gemaakt wordt van deze mogelijkheid. Daarom is deze mogelijke vordering ook niet opgenomen in de Solvency II balans.

Winsten opgenomen in toekomstige premies (EPIFP: Earned Profits In Future Premiums)

EOC kent alleen een jaarlijkse prolongatie per 1 januari van het komende jaar. De contractduur is dus maximaal een jaar. Hoewel op balansdatum bekend is hoeveel toekomstige premies er definitief zijn voor komende periode, wordt geen rekening gehouden met toekomstige winsten. De reden hiervan is dat verwachte winst op deze premies nihil is. Hierbij is aangesloten bij de combined ratio in de laatst uitgevoerde ORSA.

Toelichting verliescompensatie van technische voorzieningen

Er zijn geen producten waarbij verliescompensatie van technische voorzieningen van toepassing is.

6.3 Solvency Capital Ratio en Minimum Capital Ratio

In onderstaande overzichten is de MCR voor EOC gespecificeerd.

Tabel 13 MCR EOC Solo per 31 december

MCR en SCR (in €)	31-12-2023	31-12-2022
Absoluut floor of the MCR	4.000.000	4.000.000
Combined MCR	5.039.256	4.642.172
MCR cap	7.945.364	7.395.350
MCR Floor	4.414.091	4.108.528
SCR - Standaard formule	17.656.365	16.434.111
Linear MCR	5.039.256	4.642.172

De SCR ratio bedraagt: 231% (2022: 233%).

De stijging van het vereiste kapitaal (SCR) is het gevolg van de toename van het verzekeringstechnisch risico als gevolg van toename van de premie voor 2024 en de technische voorzieningen ultimo 2023.

De toename van het beschikbaar vermogen is het gevolg van het resultaat in 2023 en de mutatie in het waarborgkapitaal in 2023.

Verliesabsorberend vermogen van latente belastingen

De SCR is opgebouwd uit een basis SCR (BSCR) en de SCR voor het operationeel risico (SCR OR). Het verliesabsorberend vermogen van de latente belastingen wordt hierop in mindering gebracht. Voor EOC is het verliesabsorberend vermogen latente belastingen gelijk aan de belastingvordering (25%) behorende bij een verlies ter grootte van BSCR + SCR OR, gemaximeerd op de huidige uitgestelde belastingverplichting zoals opgenomen op de Solvency II balans. De terug te vorderen belasting n.a.v. verliezen wordt verrekend met de verschuldigde belasting op de balans. Mocht er uiteindelijk een belastingvordering ontstaan op de balans in plaats van een belastingschuld, dan wordt deze belastingvordering afgeboekt op het resultaat. Te betalen belasting naar aanleiding van winsten worden geacht gelijk afgehandeld en betaald te worden waardoor deze niet worden verwerkt in de belastingvoorziening op de balans. De gedachte hierbij is dat de onderbouwing van toekomstige winsten een lastige en voor discussie vatbare opgave is. De huidige aanwezige prudentie in de voorzieningen (het verschil in hoogte van de voorzieningen inclusief de risicomarge tussen Solvency II en de jaarrekening) geeft echter een betrouwbaar beeld van de ruimte die er is om in de toekomst op basis van aanpassing van het voorzieningenbeleid en de op de bedrijfseconomische balans volgende fiscale voorzieningen toekomstige winsten te kunnen realiseren. Als aanvulling hierop is het mogelijk ook nog een aparte onderbouwing van toekomstige winsten kan worden opgesteld. Omdat het bedrag echter gemaximeerd is op de hoogte van de latentie wordt daarvan afgezien.

6.4 Overige informatie

Leverage

EOC maakt geen gebruik van leverage (hefboomwerking) (oftewel tier 2 en 3 kapitaal) overweegt dit niet en acht dit ook niet noodzakelijk.